

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבַּת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלְהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבַּתֶּם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

קפח א מ"א ס"א ח"א
יטורי סדרה כ"א
ב

קפח ב נ"ד מ"א ס"א
ח"א סדרה כ"א
ס"ד ס"א ס"א ס"א
ס"ד ס"א ס"א ס"א

קצ ת מ"א ס"א ס"א
סכס ס ס"א ס"א
ק ק"ט ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א :

הנהגות הברית
(א) נ"א נ"א ס"א ס"א
ס"א ס"א וכן ס"א :

גליון השנים
ב"ב ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א

ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א

נ"א ס"א ס"א ס"א

זה תנן של עכנאי ים דגרס תנאי וכן בדוולמו וחקן זה
נחם ושחא בעל התנן שהיה עושה סו'ן :

לא בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ז) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טלמי הלא שחא

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי
רכים להננות חלל הסס דארכנה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דכ"ס הוא
מריפי טובא ושוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שאלו מן השמים יוכיחו והא דאמר
הסס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניוקן בבא קול ולא שמעיין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכ"ה סוס ד"ק מדקלאגרא לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניוקן: **קחיד** ואמר לחזקו בני
והא דאמר ר' יוחנן (ד' ג) :

מיום שחרב בהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והבא מלהא
דביתוחתא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדי וחלן מנעלי - אין
להכות מתכן הא דנכטיא
ליה במועד קטן (ד' ס) וס' ד"ה (א)
חס מעשה נר"ך קריעת בגדי וחלן
מנעל דלמא הכא לנערא בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס' בריקנערים
מבית דוד אבי משפחה

סבת נשיא'ס היתה וסס מבית דוד :
יהוין משערי אונגה - לפי שגער
הלב היה וקרוי להוריד
דמעות משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהגלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב סוסא בדריח מוסריס הנה
ה' נכ על סומת אק' ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קלאר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ז י' ש מפדס
משום דחטיב ס' גריס
היסס וכולא בה :

כארתו הוים שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מוים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפוא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש

את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהין ולא יהוה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **ב"תנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטייה ר"ח - ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור התנן זה וחזרו ושאלו על גביו
סדרה וטיהרס ר"ח והביא'ס ושרפוס לפניו : לכס שחור'ס - ענין
תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא התנן של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקף תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר ^{ס"א} לא בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה נדר סיני ^{ס"א} אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה ^{ס"א} אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפוס
באש וננענו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע
אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מוים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסוים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (א) טפח תנא ^{ס"א} אך גדול היה

בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפוא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהין ולא יהוה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **ב"תנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

כארתו הוים שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מוים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפוא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהין ולא יהוה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **ב"תנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

כארתו הוים שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מוים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

[נרטיב נר
סדרה א
סדרה ב
יבמות י'
מלך נר]

נרטיב י'

ויקרא ס'
שמות כ"ב ס'

[תנ"א ס']

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֵתְכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה הנזר של עבדו. יש דגרוס מנחלו וכן ביהושע וכן נחם ושמואל בעל התעור שהיה עושה שתי כן :

לא בשנים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילמא בה קול סאני הכא שנה לתוק על דברי הורה דהובי אהרי רבים להעות לכל הכס אדרבה ב"ה רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי חליק כתר רובא משום דב"ה הו מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאה בת קול אלא משום כבודו דר"ה שאלו מן השמים יוכיחו והא דאמר ה"ה רבי יוחנן הא דאמר לן משניחן בבא קול ולא שמעין ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"ה דהכא ה"ה ד"ק דמקלמג לא בשמים היא כבר נהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לן משניחן: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר בה"מק לן שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלמא דביתוחסא בעלמא הוא דאמר :

קפח א מ"ה ס"ה ס"ה יאורי סוטה כ"ו :

קפח ב כ"ד מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ ת מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קפ ח ס"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ ט מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

הנהרות ה"ה"ה (ה') נ"ה ב"ה סוטה כ"ו :

קצ י מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"א מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ב מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ג מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ד מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ה מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ו מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ז מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ח מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ י"ט מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ' מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"א מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ב מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ג מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ד מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ה מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ו מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

קצ כ"ז מ"ה ס"ה ס"ה סוטה כ"ו :

וזה הוא הנזר של עבדו מאי עבדו אמר רב יודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבדו או וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתרוידה אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דשו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפוי מפני כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"ה שהלכה כמותו בכ"ה עמד רבי יהושע על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת ביהר סיני בתורה ^לאררי רבים להמות אשכרות רבי נתן לאיליהו א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפום באש ונבנו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ה אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ה לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחליץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

מבית אבי אהרן. ס"ה בקינעדים מבית דוד וס' מבית דוד :

יהוין משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוב להוריד המעות משמע משום דפקא לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא נגעו וכהנה דהק"ק דהא דר"ה לעיל רב חסדא ביהוה מנהיבי הנה ה' נגב על סומת אף ושמו מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהרי קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אהרן שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב די גרים היסס וכולא בה :

באותו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ה היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלה ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נגעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהורה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר *מפני *שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא :

מתנני *אין מערכין פירות שדה פלטי אלו מוכר לך קד וכן סוף לא יערכו פירות שדה אחרת : ואין

אמר ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחליץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

באותו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ה היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלה ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נגעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהורה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר *מפני *שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא :

[גריסות כ"ו
פירוש א'
ספריס כ"ו
יבמות י'
מלך ח"ה]

גריסות כ"ו

ויקרא כ"ו

מלך כ"ו כ"ו

[מניא כ"ו]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה
יסורי סוטה כ"ו
כ :

קפח ב כ"ד מ"ו ס"ה
מ"ו ס"ה כ"ו
סו טו ספס לאין קפח
סו"ט ח"ט ס"ו כ"ה
ספ"ג כ :

קצ ת מ"ו ס"ה ס"ה
סלכס ס ספס לאין
קפ קט סו"ט ס"ה
ספ"ג כ :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ק"ט סו"ט ס"ה
ספס ס"ל וכן ס"ה :

גלין השנים
כ"ה סו"ט ס"ה ס"ה
סו"ט ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ג"ה ס"ה ס"ה ס"ה

זה חסר של עכנאי יס דגמס חסנאי וכן כדכסנאי וכן וז
נחם וסחא בעל התער שהיה עושה סוה כן :

לא בשנים היא - והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שנה

לחוק על דברי הורה דהוב אהרי
רכים להנות חכל הכס דהרבה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
חליקו כתר רובא משום דכ"ה הו
מריפו טובא ושד דכאן לא ילדה
בה קול אלא משום כסונו דר"ה
סאמר מן השמים יוכיחו והא דלמך
ההס רבי יהושע היא דלמך אין
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהאי מעשה
ד"ה דהכא הכס ד"ק מדקלאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי כ"ה
והא דלמך כ"ה ט"ו (ד' ג')
מוס סחכ כהמ"ק אין סחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו : אין
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה כמועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעדה נריך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"ה :

מבית אבי אבא - ס"ה כ"ה
מבית דור אבי משפחה

סבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי אונאה - לפי סעבר
הלכ היא וקרוכ להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו וכנהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב חסדא כהיה מנהיב הכה
ה' נכ על סומח אק וסחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קלאר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
ספעמים כה כהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו יס מפדס
משום דחסיב כ' גרים
היחס וכולא כה :

באורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כרתני** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים כהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סוטה שטיהר ר"ה - ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבי
סוטה וטיהרס ר"ה והנאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים - עין
תורה אור
לעב ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באורו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה כהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"ה עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר **לא** בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
תורה כהר' סיני **אין** אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר' סיני בתורה **אמרי רבים**
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו **אותו**
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושפרוס
באש וננעו עליו וכרסו וואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך** גדול היה
כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כרתני** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים כהרשים
ואין

אמרות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך** גדול היה
כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כרתני** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים כהרשים
ואין

[נרסות כו
סו"ט ס"ה
יבמות י'
מ"ו ס"ה]

כ"ה ס"ה

ויקרא כו
סו"ט כ"ה

[תניא כ"ה]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עבדו. יש דגרים חטאין וכן בירושלמי וחזקו זה
נחם ושמח בעל החטור שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפי"ק דבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טאני האא שגא

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי סוטה כ"ו
ז :

קפח ב ג ד מ"י ס"ה
מ"ה מבינה כ"ו
זו טו ספ ללוי קפח
סו"ס ח"ט ס"ו ר"ה
ספ"ג כ :

קצ ת מ"י ס"ה ס"ה
סלכס ס ספ ללוי
קפ קט סו"ס ס"ה
ספ"ג :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ל"ג ע"ד א"ש
ספ ס"ל וכן כ"ה :

גליין השנים
כ"ה מ"ה"ס ה"ה ג"ו
חוקיות. ע"ן קרובין
דף ט' ע"ג ספ"ה
ז"ה ק"ס דק"ט כ"ד
חוקיות : ש"ס מפני
ספ"ה. ע"ן ס"ה
סו"ה ק"ג ע"ה ד"ה
א"ר ל"ו :

ע"ן ח"ס ח"ק טו ד"ה
(ה) א"ה"ה ונח"ס ד"ה
ז"ה ק"ה :

ג"י מ"ה"ה וס"ה ה"ה

עבדו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל
סוטה שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאויר הטור זה וחזרו ועשאו על גבוי
סוטה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפס לפניו : לנכס שחוריס. ע"ן
תורה א"ר
לער ואלל : חף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הטור של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבנאי
זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחום זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
חורה מדר סיני ^אאין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה ^באדרי רבים
להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חייד
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^אאותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפום
באש וננעו עליו וברכוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא ^אאך גדול היה

באוהו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח היום מועפו אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן ^אהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^בוגר לא תונה ^גוכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ^דולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ^הולא תלהצנו ^ווגר לא תלהצנו ^זולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא ^חאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^טהזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר ^ימפני ^{יא}שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים ^{יב}תניא רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : ^{יג}מתני' ^{יד}אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות כ"ו
סו"ה ס"ה
יבמות י"ז
מל"ו מ"ה]

כ"ט ט"ו

ויקרא כ"ו
סו"ה כ"ו כ"ו

[תניא כ"ו]

ויקרא י"ז מ"ח כ"ו
מ"ח כ"ו

(ס"ה) על כל חלוקות
ג"י ח"ה ז"ה ח"ה
[תניא כ"ו]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֵתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סדר
השם

קפח א מ"א ס"א מ"ב
יטורי סדרה כ"א
ב

קפח ב ג ד מ"א ס"ב
מ"ב מ"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב

קצ ת מ"א ס"ב ס"ב
סלכ ס ס"ב ס"ב
ק קט ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב

הנהגות ה"ב
(א) נ"ב ל"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ו"ב ס"ב

גליון הש"ס
כ"ב ה"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב

(ג) ח"ס ח"ק ס"ב
(א) א"א א"א ו"ב ס"ב
ו"ב ס"ב

ג"י ס"ב ס"ב ס"ב

זה חסד של עכנאי. יש דגרים חסדאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סוף כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שנה

לחוק על דברי הירוש דהוב אהרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
אלוקי כתר רובא משום דכ"ה הו
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א

שאלו מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"א דהכא הוסיף ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה

מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: קח"ד והאמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')

מיום שחרב כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתחולא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלץ מעליו. אין
להכותי מכתן הא דנכטיף
ליה במועד קה"ן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"י בוקיערס
מבית דוד חזי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דוד :
יהו"כ משערי אונגה. לפי שגער

הלך היה וקרוי להוריד
המטת משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא נעשו ובהם דהק ק דהא הוסיף
לעיל רב חסדא כהו"א מרביה הנה
ה' נכ על סומא אק' ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהרן קאהר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרבה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב ר' גרים
היחס וכולא בה :

ואין
באותו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו

אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא ויטא ר"ש ירחא והוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא יהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבוי
סדרה וטיהרס ר"ח והנאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים. עין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומי מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע

אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר כ"ה בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפוס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מרדיב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא א"ך גדול היה

באוטו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא ויטא ר"ש ירחא והוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא יהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

באוטו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא ויטא ר"ש ירחא והוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא יהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות כו'
פירושין א'
ספריס קור'
יבמות י'
מלך מר']

כ"ט ט' י'

ויקרא כו'
שמות כו' כו'

[תניא כו']

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חנוך של עבדו. ים דגרוס חמלא וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל החנוך שהיה עושה סעודתו כן :

לא בשנים היא. והא דלאמר בפ"ק דבמות (ל' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טאלי הכא שנה
לחוק על דברי הירוש דהובי אהרי

רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי
אלין כתר רובא משום דכ"ה הו
מריס טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שאמר מן השמים יוכיחו והא דלאמר
ההס רבי יוחנן הוא דלאמר אין
משנין בה קול ולא שמעין ליה
לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"א דהכא הוסיף ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהיה לו חורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משנין: **קתיד** ואמר לחותי בני
והא דלאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מיום שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלמח
דביחוסא בעלמא הוא דלאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה כמובד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מנעיה לר"ה קריעת בגדיו וחלון
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקנדרס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים הינה וס' מבית דור :

יהיין משערי אוגלה. לפי שגער
הלך היה וקרוב להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק"ק דהא דריס
לעיל רב חסדא כהד"א מרביה הנה
ה' נכ על סומח אף ושמח מבית
רבן גמליאל הינה מקובלה שהיה
אבי המשפחה ולאו אהרי קאמר
כדאשכחנן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דלאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"י. ים מפרס
משום דחשיב כי גרים
היחס וכולא בה :

כארתו היום שבהל במקום שנתן בו עינו ר"א עקבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפוי אימא שלום דביחתי דר"א אחיתו דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יזמא ר"ש ירמא והו ויחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל הישערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לווחזו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצנו וגר לא תלהצן וולא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצנו כי גרים הוייתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוינ דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוחקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניחא : **בתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

עבדו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטייה ר"ח. ט"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סדרה וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. עתן
תורה אור : לער ואלכל : אף הוא קרע בגדיו.
שהמטה חייב בקרישהוהאלן מנעלו.
שהמטה אסור כנעילת הסגל
כמו"ק (ד' טו) : ונשמט. מן הכסא :
סשה נתקלקל : אך גדול. מכה
גדולה : ר"ע. נשיא היה ועל פיו
נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא
יבטל היחד לחוק על המזבין :
לימח שלט. כך שמה : בין מלא
לחסר. סברה הינה שהיא החדש
חסר וקבוע כיום ל' ולא יכול כיום
החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלשים ואחר ולא נהרהר בו
כיום ל' ונפל על פניו : מבית אבי
אבא. מבית אבי המשפחה שבת
נשיאים הינה וס' מבית דור : חן
משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה
וקרוב להוריד דמעות : המלחה את
הגר. אוגלה דברים : הלוחז.
דוקף : לא תהיה לו כטשה. לתן
הוא שדוחקו לחטוב חוט : ה"ג מח
שנה מלחה דמטיב ביה פלחא וגר
לא תונה לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא :
לחן ולא תלהצנו ולא תהיה לו
כטשה : מום שבך אל תאמר לחבך.
בין גרים היחס נגלו הוא לכס
להצד שס גיריות : מוזן דלית ליה
דקפ' בדיוחקה לא נימא לחבריה זקף
כיעתא. מי ק"ס לו תלי במשפחה
לא יאמר לעבדו או לכן ביה חלה
לו זה שכל שס תליה נגלו הוא
ט' : **בתנ"י** אין מערבין פירות
בפירות. כעל הכיה שאמר פירות
שדה פלטי אתו מוכר לך כך וכך
סאון לא יערבט בפירות שדה אחת :
ואין

[נרמט כו'
פירוש
ספרים קוד'
יבמות י'
מלך חר']
כטט ט.
ויקרא כו'
שמות כו' כו'
[תניא כו']

קפח א ח"י ס"ה ס"ה
יטורי סדרה כ"ו
ה'
קפח כו' ר' ח"י ס"ה
מח' מבית כ"ו
טו טו ספ' לאוין קפח
ס"ה ח"י ס"ו יבס
ס"ה כ' :
קצ' ח"י ס' ס"ה
סלכ' ס ספ' לאוין
קפ' קט' ס"ה ס' ס'
ס"ה כ' :
הנהות הב"ה
(א) נ"ו ק"ט ס"ה ס'
ספ' ס"ל וכן כ"ה :
גלוין הש"ם
בכ"ו תריסר הנה גלוי
חוקיות. ט"ו קריסין
דף ט' ט"ל ס"ה ס'
היה קטס דקפ' כ"ד
חוקיות : ש"ם ספ' ט'
ס"ה ט"ו ס"ה
ס"ה ק"ט ט"ה ד"ה
למר לכו :
ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
(א) לא תאמר ובהס דנה
ז' ד"ס סק"ה
ג' ח"ה וס"ה ח"ה
ויקרא י"ז ס"ה כו'
שמות כו' כו'
(טו) על כל חלום בסיח
ג' ח"ה וס"ה ח"ה ס'
[מלך חר]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהְבַּת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֵתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבַּתֶּם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סדר
השם

קפח א מ"י ס"ס הל"ג
יב"ד ה"א ה"א כ"ה
פ'

קפח ב נ"ד מ"י פ"ג
מ"ה מ"ה כ"ה כ"ה
ס' ט' ס' ט' כ"ה
ס' ט' כ"ה

קפח ג מ"י ס' ס' פ"ה
כ"ה ס' ס' פ"ה
קפח ד מ"י ס' ס' פ"ה
כ"ה ס' ס' פ"ה

הנהגות ה"ב"ה
(ה) נ"ה נ"ה ג"ה ג"ה
ה"ה כ"ה ו' כ"ה

ג' ל"ה הש"ס
ב"ה ה"ה ה"ה כ"ה
ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה
ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה
(ה) ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה
ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

הה חטר של עכנאי - יש דגס חמלא וכן ביהושע וחן זה

ל"א בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דכמות (ד' י"ג) וס' ד"ה

לחוק על דברי הירש דהובי אהרי

רכים להנות לכל החס אדרבה ב"ה

רובא ל' ולו דהוה מספקא לן ל'ו

חליקו כתר רובא מטוס דב"ש הו

כתיב טובא ועוד דכאן לא ילא

בה קול אלא מטוס כנודו דר"א

שאלך מן השמים יוכיחו והא דאמר

החס רבי יואשע היא דאמר אין

משיחין בכח קול ולא שמיעין ליה

ל'ו יואשע אלא על ב"ק דהוה מעשה

ד"א דהכ"ה חס ד"ק מדקאמר לא

בשמים היא כבר נהנה לו הורה

מסעי משמע דבשום מקום אין

משיחין: קח"ד והמר' לעשות כ"ה

והא דאמר בר"ה ט"ו (ד' ג') מוס

שחרב כה"מ' אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והבא מלחא

דביתוחא בעלמא הוא דלמך :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו : אין

לחכות מטכין הא דמכשיל

ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)

חס מעדה נתיך קריעת בגדיו וחלן

מנעל דלמא הכא לנטרא בעלמא

הוא דשבר הכ"ה :

מבית אבי אה"ה - ס"ה כ"ה

מבית דור אבי משפחה

שנת נשיאים היתה וחס מבית דור :

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

ה"ה כ"ה ה"ה כ"ה

נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פוי : וכל

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פוי :

סארה שטיהר ר"ח - ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית

המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גביו

עכרה ושיהרס ר"ח והביאים ושרפוס לפניו : לכש שחורים - ענן

תורה אור

זהו הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב

ידעדי אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי

זו וממאוד תנא באותו היום השיב רבי

אליעזר כל תשובות שבועולם ולא קיבלו

היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה

יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי

לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין

ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה

כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים

לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת

המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי

בותלי בית המדרש יוכיחו דשו בתולי

בית המדרש ליפול גער בהם רבי יודישע

אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה

את זה בהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו

מפני כבודו של רבי יודישע ולא קפו מפני

כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור

ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים

יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל

ר"א שהלכה כמותו בכ"ה עמר רבי יודישע

על רגליו ואמר "לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה

הורה נהר סיני *אין אנו משיגיהן בבית קול

שכבר כתבת בזה סיני בתורה "אררי רבים

להמות אשכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי

עבד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך

ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו

היום הביאו כל מטרות שמירד ר"א ושרפוס

באש ונבנו עליו וכרסורו ואמרו מי ילך

ווידעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך

אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את

כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים

ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר

כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע

זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים ושלישי בחמים ושלישי

בשעורים ויש אומרים אף בעק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארת היום שבכל במקום שתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספיה עמד עליו נחשל לטבעו

אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלי

וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נח היום מועפוי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואליך לא הוה שבקה ליה

לר"א למיפל על אפיה הווא יומא ריש ירחא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא

וקאי אבבא אפיקא ליה ריפחא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפוא

מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כן מקיבלני מבית אבי אבא כל השערים

ננעלים ח"ין משערי אונאה תנו רבנן המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי

שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תוננו אותו *ולא תוננו איש

את עמותו וגר בכלל עמיתו הוא אוהצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא יהוה לו כנושה

וגר בכלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בגר *מפני *שסודו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם

בארץ מצרים (*תנינא) רבי נחן אמר מוס שבך אל תאמר לחבדך והויית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא

בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : *מתנ"י *אין מערבין פירות בפרות אפי' חדשים בהרשים

ואין

[נתיב
סמ"ט
מ"ה
מ"ה]

מ"ה

מ"ה

מ"ה

[מ"ה
מ"ה]

ואין

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגרים חסדו וכן כדלמדי וכן זה
נחם ושחל בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שחל

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס אדרכה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ושור דכאן לא ילדה
בה קול אלא משום כבודו דר"ה

שחל מן השמים יוכיחו והא דלמך
ההס רבי יוסע היא דלמך און
משנימין בבא קול ולא שמשני ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"ה דהכא הכס ד"ק מדקלמך לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה

מסעי משמע דבשום מקום און
משנימין: קחיד ואמר לחותי בני
והא דלמך רבי' ט"ו (ד' ג')
מוס שחבר כהמ"ק און שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלמח
דביתוחתא בעלמח הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. און
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קתן (ד' טו' וס' ד"ה א')

הס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמח
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בוקיערס
מבית דוד אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דוד :
יהוין משערי אוגלה. לפי שגער
הלך היה וקרום להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא הריס
לעל רב חסדא כהורח מנהיב הנה
ה' נכ על שמת און ושחל מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קלמך
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפס
משום דחשיב ר' גרים
היפס וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס
עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית
אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא
מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יוסא ר"ש ירמח והוא
ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על
אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק
שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת
אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן המאנה את
הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים
מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה
וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו איש את עמיתו
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה
תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההורה תורה
בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני
שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא הלחצו
כי גרים הויתם בארץ מצרים (תנינא) רבי טון אומר
מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי
דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה
זקוף בניתא : כרתני"ו אין מערבין פירות
בפירות אפי' חדשים בהרשיה ואין

עמלו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו :
כל סכרה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו
בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו
ועשאו על גבוי סכרה וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס
לפניו : לכס שחורים. ענין תורה אור
לער ואכלל : חף הוא קרע בגדיו :

זה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאוהו תנא באורו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר כ"ה בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה אדרי רבים

להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושפרסם
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע
אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
לרבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך
אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב
על גבי קרקע זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי
ביתים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים
ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח
תנא א"ך גדול היה ס"ה אף

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס
עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית
אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא
מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול
על אפיה הרוא יוסא ר"ש ירמח והוא ואחלף לה
בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי
אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על
אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק
שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת
אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן המאנה את
הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים
מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה
וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו איש את עמיתו
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה
תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההורה תורה
בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני
שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא הלחצו
כי גרים הויתם בארץ מצרים (תנינא) רבי טון אומר
מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי
דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה
זקוף בניתא : כרתני"ו אין מערבין פירות
בפירות אפי' חדשים בהרשיה ואין

[נרסות כד
פירושין א
ספריס קרי
יבמות י'
מלך מד.]

כרסות ט.

ויקרא כס
שמות כס כס

[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי סכרה כ"ו
ה :

קפח כ"ד מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספס לאוין קפח
סו"ס ח"ס ס"ו כ"ה
ספ"ג כ :

קצ ת מ"ו סס ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט סו"ס סס
ספ"ג :

הנהרות הבית
(ה) נ"ו ב"ק סו"ו א"ס
ספס ס"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
בכ"ה הריס הורה כ"ו
חקיות. ט"ו קרובין
דף ט' ט"ל ספס
היה קטס דקפו כ"ד
חקיות : שם מפני
ספסו. ט"ו ס"ב
סו"ו ק"ט ט"א ר"ה
למך לה :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבאל ובהס הנה
ז' ד"ס קפס]

ג' הורה וס"ה ה"ה

ויקרא י' ספס כס
שמות כס כס

(ס) ח"ס ח"ס ספס כס
ג' ה"ה ז"ה ח"ל ספס
ספס

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עֹבֵד עֲבֹדֵת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עכנאי. יש דגרס כמנאי וכן ביחודו ומן זה נחם ושמח בעל התור שהיה עושה סעודתו.

לא כשמים היא. והיא דלמך בפ"ק דבמות (ל' י"ז) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתא בך קול טאני הניא שניא לתוק על דברי הורס דהיב אחרי רבים להטות לכל הניא דהורס ב"ה רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי חליקין כתר רובא משום דב"ה הוא מרפוי טובא ועוד דכאן לא ילאה בך קול אלא משום כבודו דר"ה שאתר מן השמים יוכיחו והיא דלמך הניא רבי יהושע היא דלמך אין משמימן בבב קול ולא שמיטין ליה לר' יהושע אלא על ב"ק דהיא מעשה דר"ה דהכא חסר ד"ק מדקלאמר לא בשמים היא כבד ניתנה לו הורה מסמי משמע דבשום מקום אין משמיטין: **קתייד** והיא דלמך ברם"ט"ו (ד' ג') מיום שחרב כהמ"ק אין שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה דבתיחותא בעלתא הוא דלמך: **וקרע** בגדיו וחלץ מעליו. אין להכות מתוך הא דומעיל' ליה כמובד קיין (ד' טו: וס' ד"ה נ"ב) חס מעשה נרדך קריעת בגדיו וחלץ מעל דלמך הכא לנערה בעלתא הוא דעבד הכ"י:

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולו להכניס וכו' אלל פו: יכל סוטה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שזרע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבוי סוטה ושיהרס ר"ה והביאים ושרפום לפניו: לכה שחוריים. עין תורה אור לער ואכל: חף הוא קרע בגדיו.

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודתה אמר שמואל שהקיצו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו וזווי אמת המים לאתרוידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בתלי בית המדרש יוכיחו והו' בתלי בית המדרש ליפול נער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מצותם זה את זה כהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמר רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה *אודי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי אל מאי עביד קב"ה בתהיא שעתא איל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"ה ושרפום באש ונננו עליו וכרסורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

קפח א מ"י ס"ה מ"ו יאורי סוטה כ"ו
קפח כ"ד ר' מ"י פ"ה מ"ל מבינה כ"ו
טו טו ספס ללאין קפח
סו"ס ח"ט ס"י ר"ה
ספ"ט כ':
קצ' ת' מ"י טס פ"ה סלכס ס ספס ללאין קפ קט טו"ט טס ספ"ט כ':
הנהרות הב"ה
(ה) נ"ו קול בענין אפס ספס פ"ל וכן כו"כ:*

גלין הש"ם
כ"ב מבינה סוטה כ"ו
חקיתוס. פ"ה קרבין
דף ע"ב ס"ט ס"ט
היה קטן דקפו כ"ד
חקיתוס: שם מפני
ספ"ט פ"ה ס"ט
סויות ק' ט' פ"ה ר"ה
אמר לו:

ע"י חס' מ"ק ט"ו ר"ה
(ה) אפ"ה וכת"ב דהיה
ז' ד"ה ק"ה

ג"י מבינה וס"ה ח"ה

אלהי יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה *אודי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי אל מאי עביד קב"ה בתהיא שעתא איל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"ה ושרפום באש ונננו עליו וכרסורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

אלהי יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה *אודי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי אל מאי עביד קב"ה בתהיא שעתא איל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"ה ושרפום באש ונננו עליו וכרסורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

אלהי יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה *אודי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי אל מאי עביד קב"ה בתהיא שעתא איל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"ה ושרפום באש ונננו עליו וכרסורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

[גריסות כ"י
סוטה כ"ד
ספ"ט כ"ד
מ"ה מ"ה]

כ"ד ט"ו

ויקרא כ"ב
סוטה כ"ד כ"ב

[כ"ה מ"ה]

ויקרא טו סוטה כ"ב
סוטה כ"ד
(כ"ה) כ"ה סוטה כ"ד
ג' ה"ה ו"ה אל ט"ה
[כ"ה]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"י ס"א מ"ב
יטורי סדרה כ"ו
ה

קפח ב כ"ד מ"י ס"ב
מ"ב מ"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב
ס"ב ס"ב ס"ב

קצ ת מ"י ס"ג ס"ג
סלכס ס ס"ג ס"ג
קק קט ס"ג ס"ג ס"ג

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ב"ב ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג וכן כ"ד :

גליון השנים
ב"ב ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג

ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג

ג"י ס"ג ס"ג ס"ג

זה חסר של עכנאי . ים דגרס חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סתו כן :

לא בשנים היא . והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי
אליקו כתר רובא משום דכ"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילית
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שחא מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע היא דאמר אין
משנימין בבב קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מוס שחב כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלץ מעליו . אין
להכות מכתן הא דנכטיא
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא . ס"י ב"ק נדרים
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וס' מבית דור :

יהוין משערי אונגה . לפי שגער
הלך היה וקרוי להוריד
המטות משמע משום דשקף
לעל מקרא דהאלים דשערי דמטה
לא נגעו וכהנס דהק ק דהא הדיס
לעיל רב חסדא כהורא מנהיב הנה
ה' נכ על סומא אק' ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרבה ס' :

ואמרי לה כמ"י . ים מפגש
משום דחשיב כ' גרים
היחס וכולא בה :

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקת ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן מהאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהט עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו וולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששאריו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **ב"תנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי . נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ה . ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סדרה וטיהרס ר"ה והנאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים . עין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו .

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ואלא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה אודי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפוס
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושליש בחסדים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא א"ך גדול היה

ס"א אף
בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקת ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן מהאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהט עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו וולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששאריו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **ב"תנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרטיב כז'
פירוש א'
ספרים קד'
יבמות י'
מלך מר']

כ"ט ט .

ויקרא כ

שמות כ"ט כ

[תנא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. ים דגרים חסדו וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא לתוק על דברי הורס דהובי אחרי

רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה רובא או ללו דהוא מספקא לן או אלין כתר רובא משום דב"ה הו מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאה בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יהושע היא דאמר אין משנין בבה קול ולא שמעין ליה לר' יהושע אלא על ב"ק דהוי מעשה דר"א דהכא חסד ד"ק מדקלאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום אין משנין: **קחיד** ואמר לתוכי בני והא דאמר לר"ש ט"ו (ד' ג') מוס שחב כהמ"ק אין שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה דביתוחא בעלמא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלץ מעליו. אין להכות מכתן הא דמכשיל ליה במועד קתן (ד' טו' וס' ד"ה א') חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ מעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקועים מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דור : **יהוין** משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוי להוריד המעות משמע משום דפקא לעל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא נגעו ובהם דהק ק דהא דר"ס לעל רב חסדא כהויא מנהיגי הנה ה' נכ על סומא אף ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קלאר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"י. ים מפגש משום דחשיב כ' גרים היסס וכילא בה :

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (א) טפח תנא *אך גדול היה כבודו שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נגעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוחקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עמאלי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פוי : *כל ספרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבוי ספרה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. עין תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דשו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר *אלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בהר סיני בתורה *אמרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (א) טפח תנא *אך גדול היה כבודו שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים נגעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוחקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמס כג
פירוש
ספרים קור
יבמות י'
מלך מר']

ויקרא כג
שמות כג כג
[תניא כ"ז]

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי ספרה כ"ו
כ :

קפח כג ד מ"י ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספ ללוי קפח
ס"ה ח"ס ס"י כ"ח
ס"ה כ :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכ ס ספ ללוי
ק ק' ס"ה ס' ס'
ס"ה כ :

גליון השם
כ"ה ה"ה ס' ס' ס'
קפוח - ס"ו ק"ו ס'
ד' ט' ס' ס' ס'
ה"ה ק"ו ס' ס' ס'
קפוח : ש"ס ס' ס'
ס"ה - ס"ו ס' ס'
ס"ה ק' ס' ס' ס'
למ' לו :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אלא ובהם הנה
ז' ד"ס קפח]

ג' ה"ה ס' ס' ס'

ויקרא י' ס' ס' ס'
ס' ס'

[ס' ס' ס' ס' ס'
ג' ה"ה ס' ס' ס'
ס' ס'

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵתְ לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבֵד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבֵד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עֹבֵד עֲבֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שחא לתוק על דברי הורס דהוב אהרי

רכים להנות חלל הכס דהרבה ב"ה רובא או ללו דהוא מספקא לן או חליקו כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאה בה קול אלא משום כבודו דר"ה שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר לון משנימין בבא קול ולא שמעינ ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"ה דהכא חסר ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר כהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דלומר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לון להכות מכתן הא דמנעיל

ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה) חס מנעיה לר"ך קריעת בגדיו וחלון מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקועים מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דור :

יהוין משערי אונגה. לפי שגער הלך היה וקרום להוריד המעות משמע משום דשקא לעל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דר"ה לעל רב חסדא כהורא מנהיב הנה ה' נכ על סומא אק' ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהור קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב כ' גרים היסס וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל ספרה שטיהר ר"ה. ט"ו מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גביו ספרה וטיהרם ר"ה והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. ענין תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באורו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר ואלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה אדרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושרפום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה ל' שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא א"ך גדול היה כ"ה אף

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמט כד
פירוש
ספרים קרי
יבמות י'
מלון מר']

נרמט י'

ויקרא כ
שמות כ

[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ד מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספ ללון קפח
סו"ס ח"ס ס"ו כ"ה
ספ"ק כ :

קצ ת מ"ו ס"ה
סלכס ס ספ ללון
קפ קט סו"ס ס"ה
ספ"ק :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו לון ספ"ה ל"ה
ספ"ה מ"ו וכן כ"ה :

גליון הש"ס
כ"ה מ"ה"ס ה"ה ג"ו
חוקיות. ט"ו קרובין
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקיות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ספ"ה ק"ט ט"ה ד"ה
למר לוח :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(ה) א"ה"ה ונח"ס ד"ה
ז' ד"ס קפ"ה]

ג"י מ"ה"ס וס"ה ה"ה

ויקרא י' ספ"ה כ
שמות כ

(ס) ח"ס ח"ה ספ"ה
ג"י ח"ה ד"ה ח"ל ספ"ה
ספ"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגמס חסדו וכן בדומה וכן זה
נחם ושמח בעל התורה שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילתא בה קול סאני האא שחא

לחוק על דברי הרמב"ה דהריב"ז אהרי
רבים להנות לכל הכס דהריב"ז ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילית
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שאתר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבח קול ולא שמשניח ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכא חסד ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהיה לו תורה
מסני משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קתייד** ואמר לחסדי בני
והא דאמר ר' עקיב (ד' ג') :

מיום שחרב בהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחה
דבתיבתא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחגן מנעוליו. אין
להכות מכתן הא דמכתיב
ליה במועד קתן (ד' טו' וס' ד"ה א')
חס מעטה נרדך קריעת בגדיו וחגן
מנעול דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דשבר הכי :

מבית אבי אבא. פ' בריעורס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וחס מבית דור :
יהוין משערי אונגיה. לפי שגער
הלך היה וקרוב להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דהיס
לעיל רב חסדא בדריח מנהיב חנה
ה' נבך על שמת אק' ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחסיב די גרים
היסס וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועדו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו' ואחלה ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגיה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלשה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וילא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלשה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלהצו וילא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוריה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוינו דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כתנ"ג** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשית

[נכסות כו'
פירוש א'
מס' סו' קר'
יבמות י'
מלך דר']

כ"ט ט' י.

ויקרא כו

שמות כו כו

[תניא כ"ו]

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביותים ושליש בחסדים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (א) טפח תנא * אך גדול היה

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועדו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו' ואחלה ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגיה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלשה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וילא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלשה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלהצו וילא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוריה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוינו דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כתנ"ג** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשית

ואין

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי תורה כ"ו
ז :

קפח כ"ג מ"ו מ"ו
מ"ו מבית כ"ו
ס' ט' ס'ט ל"וין קפא
ס'ט ס'ט ס'ט כ"ו
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

קצ' מ"ו ס'ט מ"ו
סלכ' ס'ט ס'ט ל"וין
ק' ק' ס'ט ס'ט ס'ט
ס'ט ס'ט :

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סוטה
השמי

זה חסר של עכנאי. יש דגמס חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :
לא בשמים היא. והא דאמר ב"ק דבמות (ד' יז' ושם ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול טאני הכא שנה לתוק על דברי הורה דהובי אחרי רבים להטות הכל הכס הדרכה ב"ה רובא או לטו דהוא מספקא לן או חליקו כתר רובא משום דב"ה הוא מרפוי טובא ושור דכאן לא ילדה בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר ההס רבי יוחנן הא דאמר לון משנימין בבא קול ולא שמעינן ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא הוסיף ד"ק מדקלאמר לא בשמים היא כבר ניתנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחרב כהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחה דביתוכיחא בעלמא הוא דלאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לון להכותי מכתן הא דנכטיא ליה במועד קטן (ד' טו' ושם ד"ה א') חס מעדה לר"ך קריעת בגדיו וחלן מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

קפח א מ"ה ס"ה ס"ה
יטורי סוטה כ"ו
ב :

קפח ב כ"ד מ"ה ס"ה
מ"ה מ"ה ס"ה
סו' ס' ס"ה ס"ה
ס"ה ס' :

קצ ת מ"ה ס' ס"ה
סלכס ס ס"ה ס"ה
ק ק' ס"ה ס' ס' ס'
ס"ה ס' :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו לון בגיני חס
סס ס"ה וכן כ"ה :

גלין הש"ס
כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

מ"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ג"ה ס"ה ס"ה ס"ה

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקינו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקד הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו וזווי אמת המים לאתרוידה אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו וזו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה ^אאדרי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמימר ר"א ושפרום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בתיים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה כבודו של רבי יוחנן ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו נח הים מועפי אימא שלום דביחותו דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יוטא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שגא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תוט אותו *ולא תוט איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שאמרו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיינו דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בנימא : *מתני' *אין מערבין פירות בפירות אפ"י חדשים בהרשים ואין

[נרמס כ"ד
ס"ה ס"ה
יכחתי י'
מלן מ']

כ"ה ס' .

ס"ה א'

וקפח ס'
סס ס' ס' ס'

[מנא ס"ה]

וקפח י' ס' ס'
סס ס' ס' ס'

(ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ג' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס'

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵתְ לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סדרה
השמי

קפח א מ"א ט"ז כ"ג
יאורו משה כ"ג
ב :

קפח ב כ"ד מ"י ט"ז
מ"ג מ"ה כ"ג
טו טז ט"ז ל"אין קפח
ט"ח ט"ט כ"ג כ"ד
כ"ה כ"ג :

קפח ג מ"י ט"ז כ"ג
כ"ה ט"ז כ"ג
קפח ד מ"י ט"ז כ"ג
ט"ז כ"ג :

הנהרות ה"בית
(ה) נ"ג כ"ג מ"ג כ"ג
מ"ג כ"ג וכן כ"ג :

גליון השנים
כ"ג מ"ג כ"ג כ"ג
ח'קמות - ט"ז ק"ב
דף ט' ט"ז כ"ג כ"ג
ה"ה ק"ב ד"ק כ"ג
ח'קמות : ש"ס ט"ז
כ"ג ט"ז כ"ג
ח'קמות : ט"ז כ"ג
ל"ה ט"ז כ"ג

(ט) ח"ס ח'קמות ט"ז
(ב) ח'קמות וכן כ"ג
ז' ח'קמות

ג' ח'קמות וכן כ"ג

זה חסר של עכנאי - ים דגנס חסנאי וכן כ"ג חסנאי וכן כ"ג
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ז) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול שאני הכא שנה
לחוק על דברי תורה דהכיב אהרי
רכים להנות לכל הכס אדריכה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלין כתר רובא משום דב"ה הו
מריפי טוכא ועוד דכ"ג לא ילח
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניתיך בבח קול ולא שמעתי ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכ"ה חסר ד"ק מדקלאמר לא
בשנים היא כבר ניהנה לו תורה
מסעי משמע דבשנים מקום אין
משניתיך : **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ז (ד' ג')
מיום שחרב כהמ"ק אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחתך מעליו - אין
לחכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחתך
מעל דלמלא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"ה :

מבית אבי אבא - ט"ז כ"ג
מבית דוד אבי משפחה

שנת נשיאים היתה וס' מבית דוד :
יהו"כ משערי אונגה - לפי ששער
הלך היה וקרוי להוריד
המעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא נעלו וכנסו דהק ק דה"ה דר"ה
לעיל רב חסדא כהניא משהיב הנה
ה' נכ על פומת אף ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ז - ים מפרש
משום דחשיב כ' גרים
היחס וכולא בה :

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדותה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והווא חלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ין משערי אונאה תנו רבנן מהאנא את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו וילא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי וילא תלהצנו וגר לא תלהצן וילא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוריה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ג מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פ"ז :
סדרה שטייה ר"ה - ט"ז מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
עסרה וטיהרס ר"ה והניחוס ושרפוס לפניו : לכס שחורים - ענין
תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקפו דברים בעכנאי
או וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקד תרוב ממקומי מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דהו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"ה עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ואלא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
תורה מדר סיני אין אנו משיגיהן בבת קול
שכבר כתבה בהר סיני בתורה אודי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי אל מאי
עביד קב"ה בההיא שעתא איל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושפרוס
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמה ילך
אדם שאינו הגון וידיעו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושליש בחסדים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא א"ך גדול היה
כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדותה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והווא חלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ין משערי אונאה תנו רבנן מהאנא את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו וילא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי וילא תלהצנו וגר לא תלהצן וילא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוריה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ג מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

אמרת אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושליש בחסדים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא א"ך גדול היה
כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדותה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והווא חלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ין משערי אונאה תנו רבנן מהאנא את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו וילא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי וילא תלהצנו וגר לא תלהצן וילא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ההוריה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ג מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[גריסות כ"ג
פירושין א
מסריס קר
יבמות י"ז
מלך מד]

כ"ג ט"ז

ויקרא כ"ג

מטות כ"ג ט"ז

[תנ"א כ"ג]

ואין

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"ו ס"ט ס"ח
יטורי סדרה כ"ו
ה

קפח ב ג ד מ"ו ס"ח
מ"ח ס"ח ס"ו
ס"ז ס"ח ס"ח
ס"ט ס"ח

קצ ת מ"ו ס"ח ס"ח
סלכס ס ס"ח ס"ח
קק קט ס"ח ס"ח
ס"ט ס"ח

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ק"ח ס"ח
ס"ח ס"ח וכן ה"ב"ה

גליון השנים
גכ"ו ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח

ס"ח ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח ס"ח

ג"י ס"ח ס"ח ס"ח

זה חסד של עבדו. יש דגרת חסדו וכן בירושלמי וכן זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשנים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שגא

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי רבים להטות הכל החס הדרכה ב"ה רובא או לטו דהוא מספקא לן או חליקו כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר החס רבי ירבע הא דאמר לון משנימן בבה קול ולא שמעין ליה לר' ירבע אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא חס ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משנימן: **קחיד** ואמר לחותי בני. והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחרב כהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה דביתחלה בעלמא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לון להכות מכתן הא דנכטיא ליה במועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה) חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלון מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"ח בוקיערס מבית דוד אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דוד : **יהוין** משערי אונגה. לפי שגער הלכ היה וקרוב להוריד המשת משמע משום דשקף לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דר"ס לעל רב חסדא כהו"א מנהיב הנה ה' נכ על שמת אק ושמח מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפגש משום דחשיב ר' גרים היסס וכולא בה :

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהו"א מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו 'ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלהץ 'ולא תהוה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני 'שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים 'תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** 'אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עמאלי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל סדרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי סדרה וטיהרס ר"ח והביאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים. ענין תורה אור לער ואכלל : חף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי הרוב זה יוכיח נעקר הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר 'אלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני 'אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה 'אמרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו 'אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושרפוס באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה ל' שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושליש בחסדים ושליש בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא 'אך גדול היה ס"ח אף

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהו"א מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו 'ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלהץ 'ולא תהוה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני 'שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים 'תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** 'אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרסות כד
ס"ח ס"ח
יבמות י'
מלון מר']

כ"ט ט'.

ויקרא כ"ב
שמות כ"ב כ"ב

[תניא כ"ב]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עֹבֵד עֲבֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבִד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבִד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגרים חסדו וכן כדלמדי וכן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סוף כן :

לא בשמים היא. והא דלמך בפי' דבמות (ד' יד' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טלמי הכא שגא

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי סדרה ס"ה
ה :

קפח ב ג' ד' מ"י ס"ה
מ"ה מבינה ס"ה
סו טו ספס לאין קפח
סו"ס ח"ס ס"ה רכח
ספ"ג כ :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכס ס ספס לאין
קפ קט סו"ס ס' ס' ס'
ספ"ג :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכס ס ספס לאין
קפ קט סו"ס ס' ס' ס'
ספ"ג :

הנהרות הברית
(ה) נ"ה נ"ה ספס לאין
ספס ספס וכן כ"ה :

גליין השנים
כ"ה ספס ספס ספס
חוקיות - ס"ה קרובין
דף ט ס"ה ספס ספס
חוקיות : שם ספס
ספס - ס"ה ספס
ספס ספס ספס ספס
ספס ספס ספס ספס

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

הוא דעבר הכי :

עמליו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האזרח שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סדרה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי

זו ומבאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו

היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוביא נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי

לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה

כמותי אמת המים יוכיזו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת

המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בותלי בית המדרש יוכיזו דמו בותלי

בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחם זה

את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני

כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים

יוכיזו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע

על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה

חורה מדר סיני ^לאין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה ^לאדרי רבים

להמות אשכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך

ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^לאתו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום

באש וננענו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך

אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים

ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע
אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר

כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי

בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא ^לאך גדול היה
כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו

אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא

וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן ^להמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי

שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^לוגר לא תונה ^לוכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ^לולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי ^לולא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא ^לאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^להזהירה תורה בל"ז

[נרסות כד
ספס ס' ס' ס'
ספס ס' ס' ס'
ספס ס' ס' ס']

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

ספס ס' ס' ס'

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סדר
השם

זה חסר של עכנאי. יש דגום חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יד' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שגא

לחוק על דברי הירוש דהוב אהרי רבים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה רובא או ללו דהוא מספקא לן או חליקו כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר ר' און משנימין בבא קול ולא שמעינן ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא חסר ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום און משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר כהמ"ק און שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה דביתוחא בעלמא הוא דלומר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. און להכותי מכתן הא דמנעילא

ליה כמובד קין (ד' טו: וס' ד"ה א') חס מנערה קריעת בגדיו וחלון מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקנערס מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :

יהוין משערי אונגה. לפי שגער הלך היה וקרום להוריד המעות משמע משום דפקא לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דר"ס לעיל רב חסדא כהיה מנערה הכה ה' נכ על סומא און ושמח מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהור קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרבה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב ל' גרים היסס וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה ס"ה *אך אמר כמקום שנתן בו עיניו ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טון אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל ספרות שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גביו ספרות וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכס שחורים. עין תורה אור לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו.

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו ומבאוהו תנא באורו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי הרוב זה יוכיח נעקר הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר *אלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה *אמרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושפרום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה ס"ה *אך אמר כמקום שנתן בו עיניו ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טון אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמית נר
פירושין א
מסריס קר
יבמות י'
מלון מר']

נרמית ט'

ויקרא טו
שמות כו טו

[מניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ד מ"ו ס"ה
מל' מבית כ"ו
סו טו ספס לאוין קפא
סו"ס ח"ס ס"ו רכח
ספ"ק כ :

קצ ת מ"ו סס ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט סו"ס סס
ספ"ק כ :

הנהרות ה"בית
(ה) נ"ו ק"ט ס"ה א"ס
ספס מ"ל ו"ן כ"ס :

גליון השנים
ב"ה מ"ה"ס ה"ה ג"ו
חקיות - ס"ו ק"ט
דף ט' ס"ל ספס
ה"ה ק"ט ד"ק ס"ד
חקיות : ש"ס ספס
ספס - ס"ו ס"ה
סו"ס ק"ט ס"ה ר"ה
א"ל ל"ו :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
ה' א"ל א"ל ונח"ס ד"ה
ז' ד"ס ק"ט

ג' ה"ה"ס ו"ס"ה ה"ה

ויקרא טו ס"ה
שמות כו טו

[ס"ו ס"ה ח"ס ס"ה
ג' ה"ה"ס ו"ס"ה
ס"ה]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"י ס"ט מ"ו
יטו"ו סדרה כ"ו
ב

קפח ב כ"ד מ"י ס"ט
מ"ו סדרה כ"ו
טו כ"ד מ"י ס"ט
ס"ט ס"ט ס"ט

קצ ת מ"י ס"ט ס"ט
סלכס ס ס"ט ל"א
קט קט ס"ט ס"ט
ס"ט ס"ט :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ב"ה ס"ט ל"א
ס"ט ס"ט וכן ה"ב"ה :

ג"ליון הש"ס
כ"ב ה"ב"ה ס"ט ס"ט
הק"ח - ט"ו ק"ח
ד"ג ט"ו ס"ט ס"ט
ה"ב ס"ט ס"ט ס"ט
ה"ב ס"ט ס"ט ס"ט
ה"ב ס"ט ס"ט ס"ט
ה"ב ס"ט ס"ט ס"ט
ה"ב ס"ט ס"ט ס"ט

ט"ו ס"ט ס"ט ס"ט
ל"א ס"ט ס"ט ס"ט
ו"ו ס"ט ס"ט

ג"ו ס"ט ס"ט ס"ט

זה חנוך של עבדו. ים דגרוס חמלא וכן בירושלמי וכן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סוף כן :

לא בשנים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ל' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילאף בה קול סאני האא שגא

לחוק על דברי תורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל ההס אדרבה ב"ה
רובא ל' ללו דהוא מספקא לן ל'ו
אלוין כתר רובא משום דכ"ג הו
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כמותו דר"א
שאלך מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר לין
משניןן בבא קול ולא שמעינן ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא ההס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניתנה לו תורה
מסעי משמע דבשום מקום לין
משניןן: **קתייד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ם ט"ו (ד' ג')
מוס שחבר בה"מ לין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה
דביתוחתא בעלתא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לין
להכותי מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ל')
הס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמלא הכא לנערא בעלתא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"ו בקינערס
מבית דוד אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דוד :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער
הלך היא וקרוי להוריד
המשת משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהגליס דשערי דמשה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא הדיס
לעיל רב הסוד בהודא מנהיגי הנה
ה' נכ על שמת אף ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו תרוד קאמר
כדאשכחן גמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. ים מפרס
משום דחשיב ל' גרים
היחס וכולא בה :

בארתו היום שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
ולנו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא * אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהווא מעשה ואילך לא היה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש' ירחא והווא חלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן * המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין * וגר לא תונה * וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו * ולא תונו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי * ולא תלהצנו * וגר לא תלהץ * ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא * אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה * הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר * מפני * שסודו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים * (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקת לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** * אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עמלאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : * כל
עכרה שטיהר ר"ח. ט"ו מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאויר הטרוד וחזרו ופשו על גבוי
עכרה וטיהרס ר"ח והכויס ושרפוס לפניו : לבס שחורים. ענין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא חנוך של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפוי מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר * לא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
חורה נדר סיני * אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה * אורי רבים *
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהווא שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו * אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפוס
באש וננעו עליו וברכסו ואמרו מי ילך
ווידעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון ווידעו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
ולנו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא * אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהווא מעשה ואילך לא היה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש' ירחא והווא חלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן * המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין * וגר לא תונה * וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו * ולא תונו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי * ולא תלהצנו * וגר לא תלהץ * ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא * אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה * הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר * מפני * שסודו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים * (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקת לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** * אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[גריסות כ"ו
סדרות א'
סדרה ס"ט ק"ו
יבמות י'
מילין ח"ג]

גריסות ט'
גריסות ט'

ויקרא כ"ב
שמות כ"ב כ"ב

[תנא ס"ט]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלְהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עכנאי. יש דגרתם חמאלי וכן בתוספתו וחקן זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שחו נן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפי"ק דיבמות (ד' יד' ושם ד"ה רני) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טאלי הלא שנה

לחוק על דברי הירוש דהובי אהרי רבים להענות לכל הכס אדרבה ב"ה רובא אי לילי דהוא מספקא לן אי

חליקין כחך רובא משום דב"ה הוא מרפי טוכא ועוד דב"ה לא ילאה

בה קול אלא משום כבוד דר"ה שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר

ההם רבי יהושע הוא דאמר אין משניחין בבא קול ולא שמשחין ליה

לר' יהושע אלא על ב"ה דהוא מעשה דר"ה דהכא הוה ד"ק מדקלאמר לא

בשמים הוא כבד ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום אין

משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר בר"ה ט"ו (ד' ג')

מיום שחבר בה"מק אין שחוק לפני הקב"ה הוה קבוע והכא מלהחא

דביתוחתא בעלמא הוא דאמר: **וקרע** בגדיו וחלן מגעלי. אין

להכותי מכתן הא דנוכטיא ליה במועד קתן (ד' טו' ושם ד"ה א')

חס מעשה נרין קריעת בגדיו וחלון מגעל דלמא הכא לנערה בעלמא

הוא דשבר הכ"י: **מבית** אבי אבא. ס' בריקיערס מבית דוד אתי משפחה

שנת נשיאים היתה והם מבית דוד: **יהוין** משערי אונאה. לפי שגער

הלך היה וקרוי להוריד המערת משמע משום דפקא

לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעשה לא נגעלו ובהם דהק ק דהא הוה

לעיל רב חסדא בדריח מנהיב הא ה' נכ על סומא אף ושמה מבית

רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו חורז קאמר

דאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלי מבית אבי אבא

שפעמים בא בחרוכה ט': **ואמרי** לה כמ"ו. יש מפגש

משום דחשיב ר' גרים היסס וכולא בה:

ואין כאותו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו

אמר במדומה לו שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי

וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהיא מעשה ואיך לא הוה שבקה ליה

לר"ה לטיפול על אפיה הוהא יומו ר"ש ירמא הוה ואוחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא

וקאי אבבא אפיאק ליה ריפחא אישכרתייה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורה

מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים

ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי

שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וְלֹא תונו אִישׁ אֶת עַמּוֹתָיו וְגַר כְּכֹלל עַמּוּתוֹ הוּא לַחֲצוֹ נָמוֹ שְׁלִישָׁה כְּתִיבֹי וְלֹא תִלְחֲצוּ וְגַר לֹא תִלְחֲצוּ וְלֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנִשְׂאָה וְגַר כְּכֹלל הוּא אֵלּוּ אַחַד זֶה וְאַחַד זֶה בְּשִׁלְשָׁה תַנִּיא רְבִי אֲלִיעֶזֶר הַגְּדוֹל אוֹמַר מִפְּנֵי מַה הַזְּהוּרָה תוֹרָה בְּלִיִּן

מקומות ואמרי לה במו' מקומות בגר כמפני שסמרו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הויתם בארץ מצרים (תננית) רבי נהן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא: **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעוולה להכניס וכו' אלל פיו: כל סוכה שטיהר ר"ה. ע"י מעשה שחורע נשאלה הלכה זו בבית האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחרזו ועשאו על גביו סוכה וטיהרס ר"ה והכניסו ושרפום לפניו: לכה שחורים. ענין תורה אור לער ואלכל: אף הוא קרע בגדיו. שהמטרה חיב בקרישהוואלך מגעלי. שהמטרה אסור בנעילת הסנדל כמ"ו"ק (ד' טו'): וגשמי. מן הכסא: שפת. נתקלקל: אך גדול. מכה גדולה: ר"צ. נשיא היה ועל פיו נעשה: שלא ירבו מחלוקות. שלא ירגעו היחד לחוק על המרוכין: לימא שלט. כך שמה: בין מלא לחסר. סוכה היתה שהיא החדש חסר וקבוע ביום ו' ולא יכול ביום החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע עד יום שלשים ואחר ולא נהרהר בו ביום ו' ונפל על פניו: מבית אבי אבא. מבית אבי המשפחה שנת נשיאים היתה והם מבית דוד: חן משערי אונאה. לפי שגער הלך היה וקרוי להוריד המערת: המחנה את הגר. אונאה דברים: הלוהו. דוחקו: לא הוה לו כטעה. לתן הוא דוחקו לחטוב חוט: ה"ג מלא שנה מלה דמחיב ביה תלחא וגר לא תונה לא תונו אותו ולא תונו אפי' את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא: וחלו גמ' תלחא כתיב ביה. וגר לא תלחן ולא תלהטו ולא תהיה לו כטעה: מום שך אל תאמר לחבדך. בין גרים היחס גמלי הוא לכס להכיר שם גירות: מוזן דלית ליה וקפ' בדיותקה לא נימא לחבריה זקף כיעתא. מי שיש לו חלי במשפחה לא יאמר לעבדו או לבן ביתו חלה לו דג זה שכל שם תליה גמלי הוא לו: **מתני'** אין מערבין פירות בפירות. כעל הכיח שאומר פירות שדה פלטי אנו מוכר לך קד וקד סוף לא יערבט בפירות שדה אחרת: ואין

[נרצות בו
פירוש א.
מס"ס קר.
יבמות י'.
מלך חד].
כ"ט ט.
והקל כס
שמה כס כס
[חניא כ"ט]

קפח א מ"ו ס"ח ס'ו
יאווי סוכה כ"ו
פ
קפח כ"ג ד' מ"ו ס'ו
מל' מבית כ"ו
ס' טו כס ל'וין קפח
סו"ס ח"ס ס"ו כס
ס'ט"ג כ'
קצ' מ"ו ס' ס'ו
סוכה ס ס'ו ל'וין
קפ ק' ס'ט"ג ס'
ס'ט"ג כ'
הנהרות הב"ית
(ה) גמ' ל'וין ס'ו ל'ס'
ס'ט' ס'וין וכן כ"ט'
גליון הש"ס
כ"ט ס'ט"ג ס'ו ל'וין
חקיות. ט"ו קרובין
דף ט' פ"ג ס'ט"ג
היה קרוב וקרוב כ"ד
חקיות: ע'ס' מפני
ס'ט"ג ט"ו ס'ט"ג
סויות ק' פ' ע"ה ד"ה
ל'ס' ל'וין

גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'
גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'
גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'
גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'

גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'
גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'
גמ' הויה ס'ו ל'וין ס'ו
ל'ס' ס'וין וכן כ"ט'

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגרים חסדו וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האה שנה

לחוק על דברי הורה דהוב אהרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שאר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבב קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"א דהכא הוה ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מוס שחבר בהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והבא מלאה
דביתוחתא בעלתא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכותי מכתן הא דנכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו' וס' ד"ה א')
אם מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמלא הכא לנערה בעלתא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אהא. ס"ה בוקיערם
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :

יהוין משערי אונאה. לפי שגער
הלך היה וקרום להוריד
המשת משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב חסדא כהיה מנהיב הנה
ה' נכ על שמת אף ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהרי קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אהא
שפעמים בא בהרבה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב כי גרים
הייסם וכולא בה :

כארת הוים שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהוה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

עמאלי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
ספרות שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
ספרות וטיהרס ר"ח והנזאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים. עין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקד תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו וזרו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בותלי בית המדרש יוכיחו דהו בותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה *אמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו
היום הביאו כל טהרות שמיך ר"א ושרפוס
באש וננעו עליו וברכרו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

ס"ה *אך
כארת הוים שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהוה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

[נרסות נר
פירושין א
ספרים קור
יבמות יז'
מלך מר.]

נרסות ט.

ויקרא טו
שמות כו טו

[תניא כ"ז]

ואין

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ג מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספס לאוין קפח
סופ"ס ח"ס ט"ו רכח
ספ"ק כ :

קצ ת מ"ו סס ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט סופ"ס סס
ספ"ק כ :

הנהרות הברית
(ה) נ"ו קול עניו אפי'
ספס מ"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
נכס התיסס הרה גליו'
חקיות - ט"ו קרובין
דף ט ט"ל ספסס
היה קטס דקפו ככ"ד
חקיות : שם מפני
ספסו - ט"ו ספ"ו
סויות ק"ט ע"א ד"ה
אמר להו :

(ט) ח"ס חק"ט טו ר"ה
(ה) אהלא ונחסי דנה
זו ד"ס קפח]

גי התיסס והס"ה ה"ה

ויקרא טו סס
שמות כו טו

(ט) ח"ס חק"ט טו ר"ה
גי התיסס והס"ה ה"ה
זו ד"ס קפח]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סוטה
השם

זה חטור של עכנאי. יש דגרים חמלא וכן כירוסלמי וחמן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל
ספרות שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאויר הטור זה וחזרו ופשו על גביו
ספרות וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לכס שחוריס. עמן
תורה אור לער ואלל : חף הוא קרע בגדיו :

לא כשנים היא. והא דלמך בפ"ק דבמות (ל' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא
לחוק על דברי תורה דהכיב אהרי
רכיס להנות אלל הכס אדרכנה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טוכא ושור דכאן לא ילאה
בה קול אלל משום כנודו דר"ח
שחאר מן השמים יוכיחו והא דלמך
ההס רבי יהושע הוא דלמך און
משנימין בבא קול ולא שמעיין ליה
לר' יהושע אלל על ב"ק דהאי מעשה
ד"ח דהכא הכס ד"ק מדקלאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו תורה
מסעי משמע דבשום מקום און
משנימין: קחיד ואמר לחותי בני
והא דלמך לר"ס ט"ו (ד' ג')
מוס שחבר כהמ"ק און שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דלמך :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאודו הנא באותו הזמן השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחום זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר "לא בשמים היא מאי לאו"¹⁰

שהמטדה חייב בקרישהוואלן מנעליו.
שהמטדה אסור בגטילת הסנדל
במ"ק (ד' טו) : וגשמי מן הכסא :
ספח נתקלקל : אך גדול מכה
גדולה : ר"ע. נשא היה ועל פיו
נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא
ירגל היחד לחוק על המרוכין :
ליחא שלט. כך שמה : בין מלא
לחסר. ספרה היפה טיהא החדש
חסר וקבוע ביום ל' ולא יפול ביום
החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלשים ואחר ולא נהרהר בו
ביום ל' ונפל על פניו : מביח אבי
אבא. מביח אבי המשפחה שבת
נשיאים היפה וסס מביח דוד : חן
משערי אונאה. לפי שגער הלכ היא
וקרוב להריר דמועו : המלכה את
גבר. אונאה דברים : הלוחו.
דוחקו : לא תהיה לו כטשה. לתן
הוא שדוחקו לחטוב חוט : ה"ג מח
שחא מלכה דמייב ביה תלתא וגר
לא תונה לא חוט אורו ולא חוט אש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא :

הנהרות הבירה
(ה) נ"ו ב"ק ע"ג א"ש
ספח מ"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
ב"ב ה"ח"ס ת"ה ג"ל
תקומת. ט"ו ק"ט
דף ט' ט"ל ת"ס
ה"ה ק"ט ד"ק כ"ד
תקומת : ש"ס מפני
ספרו. ט"ו ט"ז
ה"ה ק"ט ט"ז ר"ה
למך לו :

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

מקום שחבר כהמ"ק און שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דלמך :

וקרע בגדיו וחלן מנעליו. און
להכותי מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מטדה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' ב"ק ע"ג ר"ה
מביח חור אבי משפחה
שבת נשיאים היפה וסס מביח דוד :

יהוין משערי אונאה. לפי שגער
הלכ היא וקרוב להריר
דמועו משמע משום דשקף
לעיל מקרף דהאלים דשערי דמועו
לא ננעלו וכו' דהק"ן דהא דריס
לעיל רב חסדא כהרוח מנהיב הנה
ה' נכ על סומא חך ושחא מביח
רבן גמליאל הייה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו חורו קלאר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מביח אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב ל' גרים
היחס וכו'ל כה :

באורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמועו לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא * אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חין משערי אונאה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו 'ולא תנו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלחץ 'ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני * שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם
בארץ מצרים * (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניחא : ב"תנ"י ' אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

[נרסות כד
פירושין .
ספ"ס ק"ד
יבמות י'
מלך ח"ל]

נרסות .

ס"א *

ויקרא טו

שמות כ"ב טו

[חניא כ"ז]

ואין

קפח א ח"י ס"ה ס"ה
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ד ח"י ס"ה
ח"ל מביח כ"ו
סו טו ספח לאוין קפח
סו"ס ח"ס ס"י רכח
ספ"ק כ :

קצ ת ח"י סס ס"ה
סלכס ס ספח לאוין
קפ קט סו"ס סס
ספ"ק כ :

הנהרות הבירה
(ה) נ"ו ב"ק ע"ג א"ש
ספח מ"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
ב"ב ה"ח"ס ת"ה ג"ל
תקומת. ט"ו ק"ט
דף ט' ט"ל ת"ס
ה"ה ק"ט ד"ק כ"ד
תקומת : ש"ס מפני
ספרו. ט"ו ט"ז
ה"ה ק"ט ט"ז ר"ה
למך לו :

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ג"ו ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(ה) א"ש וכו' וכו' וכו'
ז' ד"ס ת"ק

ואין

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחזקו זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טאלי הכא שנה

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי סוטה כ"ו
ז :

קפח ב ג ד מ"י ס"ה
מ"ה מבינה כ"ו
ז טו ספ ל"וין קפח
טו"ס ח"ס ס"י כ"ה
ספ"ג :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכ' ס ספ ל"וין
קפ קט טו"ס ס' ס'
ספ"ג :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ק"ט ע"ג א"ס
ספ ס"ל וכן כ"ה :

גליון השם
כ"ה מ"ה ס' ס' ס' ס'
תקומת. ט"ו ק"ט
דף ט' ס"ג ספ"ה
ז"ה ק"ט דק"ט כ"ד
תקומת : ש"ס ספ"ו
ספ"ו. ט"ו ספ"ו
סו"ה ק"ט ע"ג ד"ה
א"ר ל"ו :

ט"ו ח"ס ח"ק ט"ו ד"ה
ז"ה א"ר א"ר וכן כ"ה
ז"ה ס' ס' ס' ס' ס'

ז"ה מ"ה וס"ה ס' ס' ס'

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל סוטה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאויר הטור זה וחזרו ועשאו על גבי סוטה וטיהרם ר"ח והביאום ושרפום לפניו : לכה שחורים. ע"ן תורה אור לער ואלל : חף הוא קרע בגדיו.

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקפו דברים בעכנאי זו ומבאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתרוידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחום זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה תורה ביד סיני ^אאין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת ביד סיני בתורה ^אאדרי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חייד ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^אאתו היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפום באש ונבנו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא ^אאך גדול היה ^אבו אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן ^אהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^אוגר לא תונה ^אוכי יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו ^אולא תוטו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ^אולא תלהצנו ^אוגר לא תלהצנו ^אולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא ^אאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^אהזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר ^אמפני ^אשמרו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם בארץ מצרים ^אתנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : ^אמתני' ^אאין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמית כד
פירושין א
ספ"ה ס' ס'
יבמות י"ז
מ"וין ח"ה]

כ"ט ט' י"ט

ויקרא ס'
שמות כ"ב ס'

[תניא כ"ז]

ויקרא י"ז ס' ס' ס'
שמות כ"ב ס'

[ס' טו ס' ס' ס' ס'
ז"ה ח"ס ח"ק ט"ו ד"ה
ז"ה א"ר א"ר וכן כ"ה
ז"ה ס' ס' ס' ס' ס']

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבִד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֵהוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבִד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרוס חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי
אלין כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאף
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שחזר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבא קול ולא משניחין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא חסר ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מוס שחזר כהמ"ק אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קהן (ד' טו' וס' ד"ה א')
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"י בריקנערס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וחס מבית דור :
יהוין משערי אוגלה. לפי שגער
הלך היה וקרוי להוריד
המשת משמע משום דשקף
לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דריס
לעל רב חסדא כהורא מנהיב הנה
ה' נכ על שמת אף ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרבה ט' :

ואמרי לה כמ"י. יש מפרש
משום דחשיב ל' גרים
הייסם וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא יומא ריש ירחא והוה אוחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל
ספרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
ספרה וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו .
שהמטה חייב בקרישהוואלן מנעלו.
שהמטה אסור בגעילת הסגל
כמו"ק (ד' טו') : וגשמו. מן הכסא :
ספח. נתקלקל : אך גדול. מכה
גדולה : ר"צ. נשיא היה ועל פיו
נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא
ירגל היחד לחוק על המזוכין :
לימא שלט. כך שמה : בין מלא
לחסר. ספרה היתה שהיא החדש
חסר וקבוע ביום ל' ולא יכול ביום
החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלשים ואחר ולא נהרהר בו
ביום ל' ונפל על פניו : מבית אבי
אבא. מבית אבי המשפחה שבת
נשיאים היתה וחס מבית דור : חן
משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה
וקרוי להוריד דמעות : המאנה את
הגר. אוגלה דברים : הלוחץ.
דוקף : לא תהיה לו כטשה. לתן
הוא שדוחקו לחטוב חוט : ה"ג מלא
שחא מלאה דמחיב ביה תלתא וגר
לא תונה לא תנו אותו ולא תנו אפי'
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא :
לחץ ולא תלהצו ולא תהיה לו
כטשה : מום שבך אל תאמר לחבך .
בין גרים הייתם נגלו הוא לכס
להכיר שם גירות : מוזן דלית ליה
וקפ' בדיותקה לא נימא לחבריה זקף
כיעתא. מי שיש לו חלי במשפחה
לא יאמר לעבדו או לבן ביתו חלה
לו דג זה שכל שם תליה נגלו הוא
ט : **מתנני** *אין מערבין פירות
בפירות. כעל הכיח שאומר פירות
שדה פלטי אנו מוכר לך כך וכן
סאן לא יעברט בפירות שדה אחרת :
ואין

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ג ר"י ס"ה
חל' מבית כ"ו
סו טו ספ' לאין קפא
סו"ס ח"ס ס"י כ"ה
ספ"ג כ :

קצ' ת מ"י ס"ה ס"ה
סלכ' ס ספ' לאין
קפ קט סו"ס ס"ה
ספ"ג י :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ב"ה ספ' אפי'
ספ' ספ' וכן כ"ה :

גליון השנים
ב"ה ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חוקות. ט"ו ק"ו
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ה"ה"ס ק' ט' א"ה ר"ה
א"ה ל"ה :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבא"ה ובהס דנה
ז' ד"ס קפ"ה

ג"י ה"ה"ס וס"ה ה"ה"ס

ב"ה ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חוקות. ט"ו ק"ו
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ה"ה"ס ק' ט' א"ה ר"ה
א"ה ל"ה :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבא"ה ובהס דנה
ז' ד"ס קפ"ה

ג"י ה"ה"ס וס"ה ה"ה"ס

ב"ה ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חוקות. ט"ו ק"ו
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ה"ה"ס ק' ט' א"ה ר"ה
א"ה ל"ה :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבא"ה ובהס דנה
ז' ד"ס קפ"ה

ג"י ה"ה"ס וס"ה ה"ה"ס

ב"ה ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חוקות. ט"ו ק"ו
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ה"ה"ס ק' ט' א"ה ר"ה
א"ה ל"ה :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבא"ה ובהס דנה
ז' ד"ס קפ"ה

ג"י ה"ה"ס וס"ה ה"ה"ס

ב"ה ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חוקות. ט"ו ק"ו
דף ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חוקות : ש"ס מפני
ספ"ה. ט"ו ספ"ה
ה"ה"ס ק' ט' א"ה ר"ה
א"ה ל"ה :

ט"ו ח"ס ח"ק טו ר"ה
לא אבא"ה ובהס דנה
ז' ד"ס קפ"ה

ג"י ה"ה"ס וס"ה ה"ה"ס

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עֹבֵד עֲבֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלְהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרוס חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סוּן כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי רבים להטות הכל הכס אדרכנה ב"ה רובא או לטו דהוא מספקא לן או חליקין כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאל בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יהושע היא דאמר אין משנימין בבא קול ולא שמעיין ליה לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא חסר ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום אין משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחרב בהמ"ק אין שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלץ מעליו. אין להכות מתקן הא דמכשיל ליה במועד קטן (ד' טז' וס' ד"ה א') חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ מעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקועים מבית דור אבי משפחה שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :

יהוין משערי אונאה. לפי שגער הלך היה וקרוב להוריד המעות משמע משום דשקא לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא נגעו ובהם דהק ק דהא דר"ס לעיל רב חסדא כהו"א מנהיב הנה ה' נגב על סומא אך ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהור קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב כ' גרים היסס וכולא בה :

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל עכנאי שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גביו עכנאי וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לבש שחורים. ענין תורה אור

זהו הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו ומבאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתרוידה אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה *אדרי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארתו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

[נרמס נר
פירוש א
מס' סו' קר
יבמות י'
מלך נר]

נרמס ט'

ויקרא כ
שמות כ' כ' כ'

[מניא כ"ז]

ואין

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי סדרה כ"ו
ה :

קפח כ' ד' מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספס לאין קפח
סו"ס ח"ס ס"ו ר"ח
ספ"ק כ' :

קצ ת מ"ו ס' ס"ה
סלכס ס ספס לאין
קפ קט סו"ס ס' ס'
ספ"ק כ' :

הנהרות הבית
(ה) נ"ו ב"ק סו"ו א"ס
ספס ספס וכן כ"ה :

גלין השנים
כ"ה מ"ה ס' ס' ס'
חוקות. ס"ו קרובין
ד' ט' ס"ל ספס
היה קטס דקפס כ"ד
חוקות : ש"ס ספס
ספסו. ס"ו ס' ס'
סו"ס ק' ט' ס' ס'
אמר לה :

(ט' ח"ס ח"ק טו ר"ה
ה) א"ל א"ל ובהם דנה
ז' ד"ס ספס]

ג' מ"ה ס' ס' ס'

ויקרא י' ס' ס' ס'

(ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ג' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ספס]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חנוך של עכנאי. יש דגמא חנוכי וכן בירושלמי וכן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שתי כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתא בה קול סאני הא סנא

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פ"ו : יכל
סכרה שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
האזרח שנפלה טומאה לאויר התור זה וחזרו ופשו על גבי
סכרה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. ענין
תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו.

וזה הוא התור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקד תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בותלי בית המדרש יוכיחו דטו בותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאי

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה נדר סיני ^לאין אנו משיגיהן בבית קול

שכבר כתבת בחד סיני בתורה ^לאדרי רבים
להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^לאתו
היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושרפום
באש ונננו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי

בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא ^לאך גדול היה
ס"א אף

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מהויה מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירמא והווא חלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן ^להמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^לוגר לא תונה ^לוכי יגור אתך גר בארצכם לא תוננו אותו ^לולא תוננו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ^לולא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לולא תהיה לו כבגשה
וגר ככלל הוא אלא ^לאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^להזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר ^למפני ^לשמורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם
בארץ מצרים ^לתנינא ^לרבי נהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והויית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : ^למתני' ^לאין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

ואין

[נר מצות
סדרה א
מסכת סוטה
יבמות י'
הלכות מדי]

בכ"מ ט'

ויקרא כ
שמות כ"ב ט'

[תניא כ"ז]

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי סכרה כ"ו
ז :

קפח כ"ג ר"י פ"ד
ח"ל מבינה כ"ו
זו טו סכר לאוין קפח
טו"ש ח"ס ט"ו כ"ח
ספ"ג כ :

קצ ת מ"י ט' ס"ה
סכרה ס סכר לאוין
קפ קו טו"ש ט' ס'
ספ"ג :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו קול ענין להס'
סכר סכר זין כס"י :

גליין השנים
כ"ב מ"ה"ס ה"ה ג"י
הקמות. ע"ן קרובין
דף ע"ג ה"ס
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
הקמות : שם מפני
סכרו. ע"ן ט"ו
ה"ה ק"ק ע"ה ר"ה
ל"ח לה :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
ל' אלא וכו' הנה
ז' ד"ס קפ"ה]

נ"י מ"ה"ס וכו' ה"ה

ויקרא י' ס' ט' כ' כ'
מ"ה

(ט) ע"ה ח"ס כ"ח
ג' ה"ה ז"ה ז"ל סכר
[תניא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סוטה
השם

קפח א מ"ו ס"ט הל"י
יטורי סוטה כ"ו
ב :

קפח ב ג ד מ"ו ס"ט
מ"ו סוטה כ"ו
סו טו סט לאוין קפח
סו"ט ח"ט ס"ו כ"ח
ס"ט ג :

קצ ת מ"ו סט ס"ח
סלכס ס סט לאוין
קפ קט סו"ט סט
ס"ט ג :

הנהרות הב"ר
(ה) נ"ו לאוין סוטה
סוטה כ"ו וכן כ"ט :

גלוין הש"ס
ב"ב סוטה סוטה כ"ו
סוטה - מ"ו קו"ט
דף ג ע"ג סוטה
ה"ה קטס דק"ט כ"ד
סוטה : ש"ס ס"ט
ס"ט ג - מ"ו ס"ט
סוטה ק"ט ע"א ד"ה
ל"ח ל"ח :

(ט) ח"ס ח"ק סוטה ד"ה
(ה) א"א"ה וכו"ס ד"ה
ז ד"ס סוטה :

ג"י סוטה וכו"ס סוטה

זה חסר של עכנאי - יש דגרוס חסנאי וכן בירושלמי וכן זה
נחם ושמח בעל התנ"ך שהיה עושה סעודתן :

לא בשנים היא - והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שנה
לחוק על דברי פירוש דהובי אחר
רכיס להנות חבל הכס אדרכנה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
אלוין כתר רובא משום דכ"ס הוא
מריפי טוכא ועוד דכאן לא ילית
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שלא מן השמים ויכוני והא דלמך
ההס רבי יוסע היא דלמך וין
משיחין כבה קול ולא שמעין ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהוי מעשה
ד"ה דהכא הכס ד"ק מדקלמך לא
בשמים היא כבר ניתנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משיחין: **קחיד** ואמר לחתני בני
והא דלמך ר' ט"ו (ד' ג) :
מוס סחב כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלמך
דביתוחתא בעלמך הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלץ מנעלו - אין
לחכות מכתן הא דמנעלא
ליה כמובד קין (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעדה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מנעל דלמך הכא לנערה בעלמך
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"י ב"ק ע"ה
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאום היתה וס' מבית דור :
יהוין משערי אוגלה - לפי שגער
הלך היה וקרוב להוריד
המעות משמע משום דפקא
לעל מקרא דהאל"ס דשערי דמעה
לא נעשו וכנהס דהק"ק דה"ה דריס
לעיל רב חסדא בדר"ה מנהיב חנה
ה' נכ על סומת אף ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו ארזו קלמך
כדאשכחן גמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בחרוזה ט' :

ואמרי לה כמ"ו - יש מפרש
משום דחשיב כ' גרים
הי"ס וכו"ל כה :

באותו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יוטא ר"ש ירמא והוא ויחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפחא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל הישערי
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו ולא תוטו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלוץ ולא יהיה לו כנושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזוורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **ב"ר"ג** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחדשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פ"ו : כל
סוטה שטיהר ר"ח - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סוטה וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לכה שחורים - עין
תורה אור
לער ואכל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקילו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר חרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן החרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *אלא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
תורה מדר סיני *אין אנו משיגיהן בבת קול
שכבר כתבה בדר סיני בתורה *אמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפס
באש וננעו עליו וכרסו וואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מרדיב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יוטא ר"ש ירמא והוא ויחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפחא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל הישערי
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו ולא תוטו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלוץ ולא יהיה לו כנושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזוורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הוייתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **ב"ר"ג** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחדשים
ואין

[נרטיב גר
סוטה כ"ו
סוטה כ"ו
מ"ו ס"ט
מ"ו ס"ט]

ב"ב ט"ו

ויקרא כ"ו

סוטה כ"ו

[מניא כ"ו]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"א ס"א מ"א
יטורי סוטה כ"ו
ז :

קפח ב כ"ד מ"א ס"א
מ"א מ"א ס"א
ז טו ס"א מ"א קפח
סו"ט ח"ט ס"א כ"ח
ס"ט ז :

קצ ת מ"א ס"א ס"א
סלכס ס"א מ"א
קפ ק"ט ס"א ס"א
ס"ט ז :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ק"ט מ"א ס"א
ס"א מ"א זין כ"ח :

גליון השנים
כ"ח מ"א ס"א מ"א
מקומות - מ"א ק"ט
ד"ט מ"א ס"א
מקומות - ש"ס מ"א
ס"א - מ"א ס"א
סו"ט זין מ"א
סו"ט זין מ"א ס"א
מ"א זין :

מ"א ח"ט מ"א ס"א
ז"א מ"א זין מ"א
ז"א זין מ"א

ז"א מ"א זין מ"א

זה חסר של עכנאי - יש דגמס חסנאי וכן בירושלמי וחזק זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סתו כן :

לא בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג וס' ד"ה
ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טלמי הכא שחא
לחוק על דברי תורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס אדרכה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
אליקו כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאף
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שחזר מן השמים ויכוני והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משנימין בבא קול ולא משנימין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו תורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משנימין: **קחיד** ואמר לחזקי בני
והא דאמר ר' יוחנן (ד' ז')
מוס שחזר כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחזן מענעו - אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה נריך קריעת בגדיו וחזן
מענעו דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"י בריקנערס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי אונגה - לפי שגער
הלכ היה וקרוי להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא נענעו ובהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב חסדא כהיה מרטיבס הנה
ה' נכ על סומת אק ובמא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :
ואמרי לה כמ"ו - יש מפגס
משום דחזיב ס' גרים
היחס וכולא בה :

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הויה יומא ר"ש ירמא והויה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ו'לא תנו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ו'לא תלהצנו ו'גר לא תלהצן ו'לא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה' הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סוטה שטייה ר"ח - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סוטה וטיהרס ר"ח והביאים ושרפוס לפניו : לבס שחורים - ענין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו -
שהמטדה חייב בקרישהוואלן מענעו -
שהמטדה אסור בגעילת הסגל
כמו"ק (ד' טו) : וגשמי - מן הכסא :
ספח - נתקלקל : אף גדול - מכה
גדולה : ר"ע - נשיא היה ועל פיו
נעשה : שלא ירבו מחלוקות - שלא
ירבו היחד לחוק על המזוכין : שלא
לימא שלט - כך שמה : בין מלא
לחסר - סוטה היתה טהא החדס
חסר וקבוע ביום ז' ולא יכול ביום
החדס על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלישי ואחר ולא נהרה ט
ביום ז' ונפל על פניו : מבית אבי
אבא - מבית אבי המשפחה שבת
נשיאים היתה וסס מבית דור : חזן
משערי אונגה - לפי שגער הלכ היה
וקרוי להוריד דמעות : המחנה את
הגר - אונגה דברים : הלוחז -
דוקף : לא תהיה לו כטשה - לתן
הוא דוחקו לחטוב חוט : ה"ג מלא
שחא מלאה דמעיב ביה תלתא וגר
לא תונה לא תנו איתו ולא תנו אפי'
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא :
לחזן ולא תלהצנו ולא תהיה לו
כטשה : מום שבך אל תאמר לחבך -
כיון דגרים היחס נגזר הוא לבס
להצד שס גירות : מוזן דלית ליה
דקפ' בדיותקה לא נימא לחבריה זקף
כיעתא - מי שיש לו חלו במשפחה
לא יאמר לעבדו או לבן ביתו חלה
לו דג זה שכל שס חלייה נגזר הוא
לו : **מתני'** אין מערבין פירות
בפירות - כעל הניה שאמר פירות
שדה פלטי אנו מוכר לך קך וקך
סאן לא יערבט בפירות שדה אחרת :
ואין

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטעו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
תורה מדר סיני ^לאין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה ^לאדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפוס
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הויה יומא ר"ש ירמא והויה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ו'לא תנו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ו'לא תלהצנו ו'גר לא תלהצן ו'לא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה' הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרטיב כז'
פירוש א'
ספ"ט ס"ד
יבמות י'
מלך זר']

כ"ט ט' .

ויקרא כז

שמות כז כז

[חניא כ"ז]

ויקרא יז כח כז

כח כז

(ס' ז' על ס' ח' סוטה)
ז' ה"ז ז"ה ז"ל כ"ח
[חניא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵיית עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֶתְּהָ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֵהוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סוטה
השם

קפח א מ"א ס"א מ"א
יטורי סוטה כ"א
ז :

קפח ב ג ד מ"א ס"א
מ"א מ"א כ"א
ז טו סט ל"אין קפח
ס"א ח"א ס"א כ"א
ס"א ז :

קצ ת מ"א סט ס"א
סלכס סטט ל"אין
קפ קט ס"א סט
ס"א ז :

הנהגות ה"בית
(ה) נ"א ק"א מ"א סט
ס"א מ"א זין כ"א :

ג"אין הש"ם
כ"א מ"א סט ס"א
קפח זין ק"אין
דף ז מ"א סט
ז"א ק"א ד"אין כ"א
קפח זין ק"אין
ס"א זין ק"אין
ס"א זין ק"אין
ס"א זין ק"אין
ז"א ק"אין ז"א ז"א
ז"א ז"א :

ז"א ז"א ז"א ז"א
ז"א ז"א ז"א ז"א
ז"א ז"א ז"א ז"א
ז"א ז"א ז"א ז"א

ז"א ז"א ז"א ז"א

זה חטור של עכנאי יס דגרס חמנאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סתו כן :

לא בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שגא

לחוק על דברי הורס דהוב אהרי
רכים להנות חכל הסס אדרבה ב"ה
רובא זי ללו דהוא מספקא לן זי
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הו
מריפי טוכא ושד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר
הסס רבי יוסע היא דאמר אין
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהאי מעשה
ד"א דהכא הסס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ז')
מוס שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלמח
דביתוחתא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלץ מעליו - אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו' וס' ד"ה ז')
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"י בוקיערס
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהיין משערי אונגה - לפי שגער
הלכ היא וקרוכ להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא נגעלו ובהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב ססדא כהד"א מרטיב סה
ה' נכ על סמח אק וסמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהד קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
ספעמים כא בהרבה ס' :

ואמרי לה כמ"ז - יס מפרס
משום דחסיב כ' גריס
הי"ס וכולא כה :

כארת הווס שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מווסים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נח הווס מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהווא מעשה ואיך לא הוה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש
את עמתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גריס הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקפא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל
סוטה שטיהר ר"א - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבי
סוטה וטיהרס ר"א והביאים ושרפוס לפניו : לכס שחוריס - עין
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה *אמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהווא שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושפרוס
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מווסים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נח הווס מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהווא מעשה ואיך לא הוה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש
את עמתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גריס הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקפא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

אמרת אמר לו ר"א עקיבא מה יום מווסים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נח הווס מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהווא מעשה ואיך לא הוה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש
את עמתו וגר ככלל עמיתו הוא לוהצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גריס הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקפא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות כז
פירושין א
ספריס קר
יבמות ז'
מלך ז']

כ"ט ט

ויקרא ס
סוטה כ"ט

[מנא כ"ז]

ואין

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵתְ לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שחא

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יסורי סדרה כ"ו
ה :

קפח ב ג' ר' מ"י ס"ה
מ"ה מבינה כ"ו
סו עו ספ ל"וין קפח
ס"ה ח"ה ס"ו ר"ה
ס"ה ג :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכ' ס ספ' ל"וין
ק' ק' ס"ה ס' ס'
ס"ה :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ל"ה ס"ה ל"ה
ס"ה ס"ה וכן כ"ה :

גליון השנים
כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה
חוקיות. ס"ו ק"וין
ד' ע' ס"ה ס"ה
ה"ה ק"וין ס"ה ס"ה
חוקיות : ש"ס ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה :

ס"ו ח"ה ס"ה ס"ה
ה' ס"ה וס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה

ג' ס"ה ס"ה ס"ה

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פ"ו : 'כל סדרה שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ופשו על גביו סדרה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. ענין תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתרויהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחום זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפיו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר ^{ס"ה}לא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה תורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה ^{ס"ה}אדרי רבים להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום באש ונבנו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה ^{ס"ה}א

באותו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : *בתנ"י *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמס כו
ס"ה ס"ה
יבמות י'
מ"וין מ"ה]

כ"ה ס"ה

ויקרא כו
שמות כו כו

[תניא ס"ה]

ויקרא י' ס"ה כו
שמות כו כו

(ס"ה) ס"ה ס"ה ס"ה
ג' ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגרים חסדו וכן בירושלמי וכן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טלמי הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהוב אהרי
רכים להנות לכל הכס אדרכה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאף
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שחא מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע היא דאמר אין
משניחין בבא קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"ה דהכא ההס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מוס שחב כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלאה
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו' וס' ד"ה א')
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"י בוקיערס
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער
הלך היא וקרוי להוריד
המשת משמע משום דשקף
לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא הדיס
לעיל רב חסדא כהיה מנהיב הנה
ה' נבך על שמת אק ובמא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחביב כי גרים
היחס וכולא בה :

בארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והו וואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עמליו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
עבודה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
עבודה וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לבס שחוריס. ענין
תורה אור

וזה הוא הנור של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבנאי
זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר ואלא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בההיא שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמידר ר"ה ושרפס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא א"ך גדול היה

בארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והו וואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עמליו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
עבודה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
עבודה וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לבס שחוריס. ענין
תורה אור

בארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והו וואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עמליו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
עבודה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
עבודה וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לבס שחוריס. ענין
תורה אור

ואין

[נרמס כד
פירושין א
מסורס קר
יבמות יז
מלן מר.]
נרמס ט.
ויקרא כ
שמות כב כ
[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יטורי סדרה כ"ו
פ
קפח כ"ד מ"ו ס"ו
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספס לאוין קפח
טו"ס ח"ס ט"ו כ"ה
ספ"ג כ :
קצ ת מ"ו סס ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט טו"ס סס
ספ"ג י :
הנהרות ה"ב"ה
(א) נ"ו ב"ק סג"ו א"ס
ספס ס"ל וכן כ"ס"י :
גליון השנים
ב"ה מ"ה"ס ה"ה ג"ו
חקיות - ס"ו ק"ו"ן
ד"ג ט"ו ס"ל ספס"ה
ה"ה ק"ס ד"ק"ס כ"ד
חקיות : ש"ס ספס
ספס"ו - ס"ו ס"ו"ו
ס"ו"ו ק"ג ט"ו ד"ה
א"ל ל"ו :
ט"ו ח"ס ח"ק ט"ו ד"ה
א"ל א"ל"ה ונ"ס"ו ד"ה
ז" ד"ס ק"ס"ו
ג"י מ"ה"ס וס"ה ה"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגום חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סוהן בן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא לתוק על דברי הורה דהובי אחרי

רבים להטות הכל הסם אדרבה ב"ה רובא לי ללו דהוא מספקא לן אי חליקין כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר לון משניחין בבא קול ולא שמיטין ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא הסם ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר כהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דלומר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לון להכות מכתן הא דמנעילא

ליה כמובד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה) חס מנעילא לר"ך קריעת בגדיו וחלון מנעילא דלמחא הכא לנערה בעלמא הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"י בוקיערם מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסם מבית דור :

יהוין משערי אונגה. לפי שגער הלך היה וקרוב להוריד המעות משמע משום דשקף לעיל מקרף דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהם דהקן דהא דר"ה לעיל רב חסדא כהו"א מנערה הנה ה' נכב על סומת אק' ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דלומר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"י. יש מפרש משום דחשיב כי גרים היסם וכולא בה :

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה ס"א *אך אמר כמקום שנתן בו עיניו ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש' ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפחא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחזי עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה *וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוחקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניחא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל סוטה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גביו סוטה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לבס שחורים. ענין תורה אור לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקד תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו וזו אמת המים לאתרויהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דשו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר *אלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בזה סיני בתורה *אמרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה ס"א *אך אמר כמקום שנתן בו עיניו ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש' ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפחא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחזי עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו *ולא תנו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה *וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוחקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניחא : **מתני'** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל סוטה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גביו סוטה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לבס שחורים. ענין תורה אור לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

[נרמט גר
פירוש
סוטה ס"ד
יבמות י"ג
מגילת מ"ג]

נרמט ט.

ויקרא ס
שמות כ"ב ס

[תנא ס"ז]

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יטורי סוטה ס"ו
ה :

קפח כ"ד מ"י ס"ה
מ"ה מבית ס"ו
סו טו ספס לאוין קפח
סו"ט ח"ס ס"ו רבא
ספ"ק כ :

קצ ת מ"י ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט סו"ט ס"ה
ספ"ק כ :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ב"ק סו"ט ח"ס
ספס ס"ו וכן כ"ה :

גליון השנים
ב"ב ה"ה"ס ה"ה"ס ג"ו
חקיות. ט"ו קרובין
דף ט' ט"ל ספס
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חקיות : ש"ס מפני
ספסו. ט"ו ס"ה
סו"ט ק"ט ט"ה ד"ה
אמר לה :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(ה) א"א"ה ונח"ס דנה
ז' ד"ס קפח]

ג' ה"ה"ס ו"ה"ס ה"ה

ויקרא ט' סו"ט כ"ב
שמות כ"ב ס

(ס"ו) ח"ס ח"ס ח"ס ח"ס
ג' ה"ה"ס ו"ה"ס ח"ס
ח"ס

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה תור של עכנאי. יש דגס חמלא וכן כדמלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התור שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והיא דלמך כמ"ק דבמות (ד' יד.) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילתה כה קול מלמי הכה שגח

עכנאי. נחם דרעו לעשות בעולה להכניס וכדו אלל פ"ו : וכל
סוטה שטיחה ר"ח. ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
המדרש שנפלה טומאה לאור התור זה וחזרו ועשאו על גביו
סוטה וטיחהו ר"ח והכניסו ושרפו לפניו : לכה שחורים. ע"ן
תורה אור : לער ואלכל : חף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא התור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקילו דברים בעכנאי
וזממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוביא נעקר תרוב ממקומי מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיזו חורו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בותלי בית המדרש יוכיזו דמו בותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יודישע

אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יודישע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיזו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יודישע
על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
חורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בהך סיני בתורה ^לאורי רבים

להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויא שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפום
כאש ונמנו עליו וברטרבו ואמרו מי ילך
ווידיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי בימים שלישי בחמים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

כמותו ונר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תונה ^לוכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו איש
את עמיתו וגר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו
ולא תהיה לו כגושה ^לוגר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שטורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי נהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בנימא : ^למתני' ^לאין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשיה

ואין

[גרסות נד
פירושים
מספרים קוד
יבמות י'
פולין נד.]

ויקרא כג
מטות כג טו

[תנא סו']

קפח א ח"י ס"ה סו"ה
יטורי סוטה כ"ל
: ה

קפח ב נר מ"י סו"ה
מ"ל מיתה כ"ל
סו טו סמ לאין קפח
טו"ט ח"י ס"ו ר"ח
טו"ט ב :

קפח ג מ"י ס"ה סו"ה
סכס ס סמ לאין
קפ קו טו"ט ס"ה ס"ה
טו"ט ב :

קפח ד מ"י ס"ה סו"ה
סכס ס סמ לאין
קפ קו טו"ט ס"ה ס"ה
טו"ט ב :

הנהרות הבית
(ה) נ"ו בלג סו"ה ס"ה
סמ סו"ה וכן כ"ה :

גליין השמים
כ"ה סו"ה ס"ה ס"ה
חקיות : ע"ן קורין
דף ו ע"ל סכסס
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חקיות : ש"ם מפני
סכסס : ע"ן סו"ה
סו"ה ק"פ ע"ה ד"ה
אמר לה :

קפח ט מ"י ס"ה סו"ה
סכס ס סמ לאין
קפ קו טו"ט ס"ה ס"ה
טו"ט ב :

קפח י מ"י ס"ה סו"ה
סכס ס סמ לאין
קפ קו טו"ט ס"ה ס"ה
טו"ט ב :

ג"י סו"ה וס"ה סו"ה

מבית אבי אבה. ס"ה כוקנערס
מבית דוד חני משפחה
סנת נשיאים היתה וסס מבית דוד :
יהוין משערי אונגה. לפי טעמו
הלכ היה וקרוי להוריד
המשת ממשע מסוס דשקף
לעל מקרף הדגלים דשערי דמטה
לא נעלו וכהנס דהק ק דה"ה ה"ס
לעל רב מסוף כהרוא מנהיב הנה
ה' נכ על סמת אף וסמא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו חורז קלאר
כדאשכחן גמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמר רבן
גמליאל מקובלני מבית חני אבי אבה
שפעמים כה בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דכתיב כי גרים
הייסם וכילא כה :

כמותו ונר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תונה ^לוכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו איש
את עמיתו וגר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו

ולא תהיה לו כגושה ^לוגר בכ"ל לששה לאין ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו ^לוגר לא תלהצו
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שטורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי נהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בנימא : ^למתני' ^לאין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשיה

ויקרא יז סו
מטות כג טו

[תנא סו']

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עבדו. ים דגרס חטורו וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל החטור שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי
חליקין כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ושוד דכאן לא ילמא
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שחמך מן השמים יוכיחו והא דלמך
ההס רבי יוסע היא דלמך און
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא הכס ד"ק מדקלמך לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום און
משניחין: **קחיד** ואמר לחטוב בני
והא דלמך כרס"ג ט"ו (ד' ג')
מוס שחב כהמ"ק און שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלמא
דביתוחתא בעלמא הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. און
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קהן (ד' טו' וס' ד"ה א')

הס מעדה נר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :
מבית אבי אבא. ס' בריקוערס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער
הלך היה וקרוי להוריד
המעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דריס
לעיל רב חסדא כהורא מנהיב הנה
ה' נכ על סומת און ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קלמך
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. ים מפגס
משום דחטיב כ' גרים
היפס וכולא בה :

כאורו היום שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

באורו היום שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

באורו היום שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

עמאלי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל
ספרות שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
המדרש שנפלה טומאה לאור חטור זה וחזרו ופשו על גביו
ספרות וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לבס שחורים. עין
תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא חטור של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבנאי
זו ומבאוהו תנא באורו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי הרוב זה
יוכיח נעקד הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי

בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה

חורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה *אורי רבים
להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

באורו היום שבכל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

[נרסות כו
פירושין א
ספריס קור
יבמות יז'
מלן מר']

כרסות ט.

ויקרא כו
שמות כו כו

[מניא כו']

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבַתְם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עכנאי. יש דגרים חמאלי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול טאלי האא שחא

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי רבים להטות אבל הכס דהרבה ב"ה רובא או לטו דהוא מספקא לן או חליקין כתר רובא משום דכ"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"ה שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר לון משניחין בבא קול ולא שמעין ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"ה דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר בה"מק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלן מעליו. לון להכותי מכתן הא דמכתיף ליה במועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (א) חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן מעל דלחא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקנערס מבית דור אבי משפחה שבת נשיאים היתה וס' מבית דור : **יהוין** משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוב להוריד המשת משמע משום דפקא לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה לא נעלו ובהם דהק ק דהא דר"ה לעל רב חסדא בהר"ח מנהיגיה הנה ה' נכ על שמת אף ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרבה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב כ' גרים היסס וכולא בה :

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו 'ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלהץ 'ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני 'שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים 'תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** 'אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל סהרזה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גביו עהרזה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפוס לפניו : לבס שחורים. ענין תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומי מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו וזו אמת המים לאתרוידס אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו והו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"ה שהלכה כמותו בכ"ה עמד רבי יהושע על רגליו ואמר 'אלא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני 'אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בחד סיני בתורה 'אמרי רבים' להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי עביד קב"ה בההיא שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו 'אתו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפוס באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה ל' שחבורים בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (א) טפח תנא 'אך גדול היה

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו 'ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלהץ 'ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני 'שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים 'תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** 'אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמס נר
פירוש א
מסריס קר
יבמות י'
מלן מר.]

ברמס ט.

ויקרא כ
שמות כ כ

[תניא כ']

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה
יטורי סהרה כ"ו
ה :

קפח כ' ד' מ"ו ס"ה
מל' מבינה כ"ו
טו טו ספ' לאוין קפח
טו"ס ח"ס ס"ו רבס
ספ"ג כ :

קצ' ת' מ"ו ס' ס"ה
סלכ' ס ספ' לאוין
ק' ק' טו"ס ס' ס' ס'
ספ"ג כ :

הנהרות הבית
(א) נ"ו ב"ק ע"ד א"ס
ספ' ס"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
כ"ה מ"ה"ס הירס גל"ו
חקימות. ט"ו קרובין
ד' ט' ט"ל ספסוף
היה קטס דקפו כ"ד
חקימות : ש"ס מפני
ספסוף. ט"ו ספ"ו
היות ק' ט' ט"ה ר"ה
אמר לה :

(ט' ח"ס ח"ק טו ר"ה
א' אבאל ונחסי דנה
ז' ד"ס קפח]

ג' מהירס והס"ה ה"ה

ויקרא י' ס' ס' ס'
שמות כ כ

(ט' ח"ס ח"ק טו ר"ה
א' אבאל ונחסי דנה
ז' ד"ס קפח]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֵהוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חנוך של עבדו. יס דגמס חמנא וקן כדמלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה טושה סחו כן :

לא בשנים היא. והא דלמר בפ"ק דכמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילתה בה קול סלמי הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהכיב אחרי
רכים להנות חכל הכס דהרבה ב"ה
רובא לי ללו דהוא מספקא לן לי
חליקו כתר רובא משום דכ"ה הוא
מריפי טוכא ועוד דכאן לא ילאת
בה קול אלא משום כנודו דר"א
שחמך מן השמים יוכיחו והא דלמר
ההם רבי יהושע הוא דלמר אין
משניחין בכה קול ולא שמשין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא הכס ד"ק מדקלאמר לא
בשמים היא כפר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחתני בני
והא דלמר ר"ה ט"ו (ד' ג') :

מיום שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דבתיחוחא בעלמא הוא דלמר :
וקרע בגדיו וחקן מנעלו. אין
להכות מתכן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מנעלו נתיך קריעת בגדיו וחקן
מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דשבר הכי :

מבית אבי אבא. ס"י בקנענרס
מבית דוד אזי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דוד :
יהוין משערי אוגלה. לפי שגער
הלך היה וקרום להוריד
דמעות משמע משום דשקא
לעל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהם דהקן דהא דרים
לעיל רב חסדא כהד"א מנהיב הכה
ה' נכ על סומא אקן ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קלאר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אזי אכא
שפעמים בא כהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. י"ש מפרש
משום דחטיב די גרים
היחס וכולא כה :

וה"ה וס"ה דה"ה

עמנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל
עבדו שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
המדרש שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ופשו על גבוי
עבדו וטיהרס ר"ח והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אוד' לער ואכל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא חנוך של עבדו מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקפו דברים בעבנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי הרוב זה
יוכיח נעקר הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה כהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"ה עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^{ס"ה} לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
חורה נהר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה ^{ס"ה} אדרי רביים
להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפסם
באש וננעו עליו וברכרו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלק מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביותים ושלישי בחסותם ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא *אך גדול היה
כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירמא והוה ואחלקי לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהט עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תנו איתו *ולא תנו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלחץ *ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרמס נר
סדרות
סדרות
יבמות י'
מלון מד']

בגמט יט

ויקרא כ
שמות כ כ

[חניא כ"ז]

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יסורי סדרה כ"ו
כ :

קפח כ נר מ"י ס"ה
חל' מבינה כ"י
סו טו ספ ללון קפא
סו"ס ח"ס ס"י כ"ה
ספ"ק כ :

קצ ת מ"י ס' ס"ה
סלכס ס ספ ללון
קק קט סו"ס ס' ס' ס'
ספ"ק כ :

הנהגות הברית
(א) נ"ו ב"ק סו"ה ס' ס'
ספ ס"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
כ"ה סו"ס ס' ס' ס'
חקיות - ס"ן קריבין
דף ט ס"ל ספ"ה
ז"ה קטס דקפו כ"ד
חקיות : שם ספ"ו
ספ"ו - ס"ן ס' ס'
סו"ס ק"ט ס"ה ד"ה
למר לה :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(א) אכ"ה ובהם דונה
ז' ד"ה ספ"ה

נ"י סו"ס וס"ה ד"ה

ויקרא יט סו"ס כ
שמות כ כ

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
ז' ד"ה ובהם דונה
ס"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֵתְכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֵתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חנוך של עכנאי. יש דגרים חנוכי וכן נדרשנו וכן נהגו
 נהגו ונחמנו בעל התעורר שהיה עושה שמו כן
לא בשמים היא. והיא דאמר בפי' דכמות (ל' יד' וס' ד"ה
 רבי) דהלכה כב"ה משום דילאה בה קול טלמי הכא שנה
 תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
 יודעה אמר שמואל שהקפו דברים בעכנאי
 זו וממאודו תנא באותו הזמן השיב רבי
 אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
 היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
 יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
 לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
 ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
 כמותי אמת המים יוכיחו וזווי אמת המים
 לאתרוידה אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
 המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
 בותלי בית המדרש יוכיחו והו' בותלי
 בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
 אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
 את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
 מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפיו מפני
 כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
 ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
 יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
 ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
 על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאו
 בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
 הורה מדר סיני ^אאין אנו משגיחין בבת קול
 שכבר כתבת בהר סיני בתורה ^באדרי רבים
 להמות אשכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
 עבד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
 ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^אאותו
 היום הביאו כל טהרות שמימיה ר"א ושפרוס
 באש ונבטו עליו וברכטו ואמרו מי ילך
 ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמה ילך
 אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את
 כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
 ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע
 אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
 כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו
 ונשמש וישב על גבי קרקע ולגו עינו
 דמעות לקה העולם שליש ביהמים ושליש
 בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה
 (ה) טפח תנא ^אאך גדול היה ^לא

קפח א מ"ו ס"ס מ"ו
 יאורי טרסה ס"ו
 ח
 קפח ב ג ד מ"ו ס"ו
 מ"ו מ"ו מ"ו ס"ו
 סו טו סט ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו

לחוק על דברי פירה דהוב אהרי
 רבים להנות חכל הסס ארצה ב"ה
 רובא או ללו דהוה מספקא לן או
 חליקו כתר רובא משום דכ"ס הו
 מרפי טוכא ועוד דכאן לא ילאה
 בה קול אלא משום כבודו דר"א
 שאמר מן השמים יוכיחו והיא דאמר
 התם רבי יהושע היא דאמר אין
 משגיחין בבת קול ולא שמעין ליה
 לר' יהושע אלא על ב"ק דהוה מעשה
 דר"א דהכא הסס ד"ק מדקאמר לא
 בשמים היא כבר ניתנה לו הורה
 מסעי משמע דבשום מקום אין
 משגיחין **קתיד** ואמר לחותי בני
 והיא דאמר לרבים ט"ו (ד' ג')
 מיום שחרב בהמ"ק אין שחוק לפני
 הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
 דכתיובתא בעלמא הוא דאמר
וקרע בגדיו וחלץ מעליו. אין
 להכותי מתקן הא דמכשיל
 ליה כמודע קתן (ד' טו' וס' ד"ה א')
 חס מעשה לר"ך קרעית בגדיו וחלץ
 מעל דלמא הכא לנצחא בעלמא
 הוא דעבר הכ"י

קפח א מ"ו ס"ס מ"ו
 יאורי טרסה ס"ו
 ח

קפח ב ג ד מ"ו ס"ו
 מ"ו מ"ו מ"ו ס"ו
 סו טו סט ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו

קצ ת מ"ו ס"ס מ"ו
 סלכס ס סט ס"ו
 קק קט ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו

הנהגות הבית
 (ה) נ"ו ב"ב מ"ו א"ס
 ס"ו ס"ו וכן כ"ס

גליין השנים
 גכס מ"ו ס"ס מ"ו
 חקיות מ"ו ק"ו ס"ו
 דף ט ט"ו ס"ו
 ח"ה ק"ס ד"ק ס"ו
 חקיות: ש"ס ס"ו
 ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו

מ"ו ח"ס ח"ק ס"ו ס"ו
 (ה) א"ס ס"ו וכן ס"ו
 ו' ד"ס ס"ו

ג"י מ"ו ס"ו ס"ו ס"ו

[גריסות גר
 ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו]

גריסות ט

ס"ל א

ויקרא סס
 ס"ו ס"ו ס"ו

[חניא ס"ו]

ויקרא ט ס"ו ס"ו
 ס"ו ס"ו

[ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו
 ג' ד"ו ו"ס ח"ל ס"ו
 ס"ו]

מבית אבי אהרן. ס"ו בוקיעתם
 מבית דוד אבי משפחה
 שבת נשיאים היתה וסס מבית דוד
יהוין משערי אוגלה. לפי שגער
 הלך היה וקרוי להוריד
 המעות משמע משום דפקא
 לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
 לא נעטלו ובהם דהק ק דהל דהים
 לעיל רב מסוף כהויה מנהיב הנה
 ה' נכ על סומת אף ומחא מבית
 רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
 אבי המשפחה ולאו אהרן קאמר
 כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
 גמליאל מקובלני מבית אבי אהרן
 שפעמים בה בהרובה ט'
ואמרי לה כמ"ו. יש מפס
 משום דחשיב כ' גרים
 היסס וכולא בה
 ואין
 באותו הזמן שבכל מקום שנתן בו עינו
 אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א
 בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו
 של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי
 עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי
 אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
 נח הים מועפי אימא שלום דביחתי
 דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה
 ואילך לא היה שבקה ליה לר"א
 לטיפול על אפיה הווא יומא ריש
 ירמא והו' ואחלף ליה בין מלא לחסר
 איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא
 אפיקא ליה ריפתא אישכרותיה דנפל
 על אנפיה אמרה ליה קום קטלית
 לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן
 גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת
 אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא
 כל השערין ננעלים חזין משערי
 אונאה תנו רבנן מהמאנה את הגר
 עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר
 בשנים מאי מאנה דכרובי
 שלשה לאוין וגר לא תונה ^אוכי יגור
 אתך גר בארצכם לא תנו איתו ולא תנו
 איתו את עמיתו וגר ככלל עמיתו
 הוא לוחצו נמי שלשה כתיבי ^בולא
 תלהצו וגר לא תלהץ ^גולא תהוה לו
 כבגושה וגר ככלל הוא אלא
 אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי
 אליעזר הגדול אמר מפני מה ^דהזהירה
 תורה בל"ז מקומות ואמרי לה
 במ"ו מקומות בנר ^המפני שסאורו רע
 מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו
 כי גרים הויתם בארץ מצרים
 (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל
 תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף
 ליה וקפא בדיותקה לא נימא ליה
 לחבריה וקף בניחא: **ברתני** אין מערבין
 פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
 ואין

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שתי כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא לחוק על דברי הורס דהובי אחרי

רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה רובא אי ללו דהוא מספקא לן אי חליקין כתר רובא משום דכ"ה הוא מרפי טובא ושוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר לן משניתי בבה קול ולא שמעתי ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהאי מעשה דר"א דהכא חסר ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לן משניתי: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחרב כהמ"ק לן שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דלאמר :

וקרע בגדיו וחלץ מעליו. לן להכותי מכתן הא דנכטיף ליה במועד קטן (ד' טז' וס' ד"ה א') חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ מעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס"י בריקנדרס מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וחס מבית דור : **יהוין** משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוי להוריד המשת משמע משום דשקף לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה לא נגעו ובהם דהק ק דהא דר"ס לעל רב חסדא כהניא מרביה הכה ה' נכ על שמת אף ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"י. יש מפרש משום דחשיב ל' גרים היסס וכילא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ריש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצי עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו איתו ולא תנו איתו את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצי נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנ"ר מפני ששוארו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל סדרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי סדרה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לבש שחורים. ענין תורה אור לער ואכל : אף הוא קרע בגדיו. שהמטרה חייב בקרישהוואלץ מנעליו. שהמטרה אסור בגטילת הסנדל כמות"ק (ד' טו') : וגשמי. מן הכסא : שפת. נתקלף : אף גדול. מכה גדולה : ר"צ. נשיא היה ועל פיו נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא ירגעו היחד לחוק על המדוכין : לימא שלט. כך שמה : בין מלא לחסר. סברה היתה שהאחד החדש חסר וקבוע ביום ל' ולא יכול ביום החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע עד יום שלישי ואחר ולא נהרהר בו ביום ל' ונפל על פניו : מבית אבי אבא. מבית אבי המשפחה שבת נשיאים היתה וחס מבית דור : חן משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוי להוריד דמעות : המאנה את הגר. אוגלה דברים : הלוחצי. דוחקו : לא היה לו כטשה. לתן הוא דוחקו לחבוע חוט : ה"ג מאי שחא מלאה דמחיב ביה תלתא וגר לא תונה לא תנו איתו ולא תנו איתו את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא : לוחצי נמי תלתא כתיב ביה. וגר לא תלתן ולא תלהצו ולא תהיה לו כטשה : מום שבך אל תאמר לחבדך. כיון דגרים הייתם נגלוי הוא לכם להכיר שם גיריות : מוזן דלית ליה זקף/בריותקה לא נימא לחבריה זקף כיעתא. מי שיש לו חלי במשפחה לא יאמר לעבדו או לבן ביתו חלה לו דג זה שכל שם תליה נגלוי הוא ל' : **מתני'** לן מערבין פירות בפירות. כעל הכיח שאומר פירות שדה פלטי אלו מוכר לך קך וקך סוף לא יערבצו פירות שדה אחרת : ואין

קפח א מ"י ס"ה ס"ה יאורי סדרה ס"ה :

קפח ב ג' ד' מ"י ס"ה חל' מבית ס"ה טו טז ספ' לאוין קפא טו"ט ח"ס ס"י כ"ה ספ"ג כ' :

קפח ג מ"י ס' ס"ה סלכ' ס ספ' לאוין קפ קט טו"ט ס' ס' ספ"ג כ' :

הנהרות הב"ה (ה) נ"ו בל' ענין אפי' ספ' ספ' וכן כ"ה :

גליון השמים כפי הכתוב הורה גלוי חקיות. ט"ו קריבין דף ט' ט"ל יוספיה היה קטס דקפו ככ"ד חקיות : שם מפני ספרו. ט"ו ט"ב"ה סויות ק"ט ט"א ד"ה אחר לוח :

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

ט"ו ח"ס חקיות טו ד"ה (ה) אבא ובהם הנה י"י ד"ה קפח :

ג' הנהרות הב"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"א ס"ט ס"ח
יטורי סוטה כ"ו
ז :

קפח ב נ"ד מ"י ס"ג
מ"ה מ"ה ס"ג
ס"ד ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג ס"ג ס"ג

קצ"ח מ"י ס"ג ס"ה
סלכ"ס ס"ג ס"ג
ק"ק ט"ז ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג :

הנהגות הברית
(ה) נ"ה נ"ה ס"ג
ס"ג ס"ג וכן כ"ה :

גליין השנים
נ"ה מ"ה ס"ג ס"ג
מקומות - מ"ג ק"ב
ד"ג מ"ג ס"ג
מקומות : ע"ג ס"ג
ס"ג מ"ג ס"ג
מ"ה ס"ג ס"ג ס"ג
ס"ג ס"ג :

מ"ה ס"ג ס"ג ס"ג
(ה) ס"ג ס"ג ס"ג
ז : ד"ה ס"ג

מ"ה ס"ג ס"ג ס"ג

זה תור של עכנאי - יש דגס תמנאי וכן כדזלמני וחן זה
נחם ונחם בעל התור שהיה טוסה טוהן :

לא בשנים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילמא בה קול טלמי הכא שנה

לחוק על דברי הורס דהוב אהרי
רכים להנות חלל הכס אדרכה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דכ"ה הוא
מריס טוכא ועוד דכאן לא ילמא
בה קול אלא משום כבוד דר"ה
שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבא קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהאי מעשה
דר"ה דהכא הוסיף ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניתנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מיום שחרב כהמ"ק אין שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והבא מלמח
דכתיובתא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו : אין
להכות מתכין הא דנכטיא
ליה כמובד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"ה כוונתם
מבית דוד אבי משפחה

שנת נשיאים היתה והס מבית דוד :
יהו"ח משערי אוגלה - לפי שגער
הלך היה וקרוב להורד

דמשנת משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו וכנסו דהק"ן דהא דר"ה
לעיל רב הסוד כדריח מרטיה הנה
ה' נכ על סומת אף ונחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו - יש מפרש
משום דכתיב כי גרים
היחס וכולא בה :

כאורת היום שבעל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יוטא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו איתו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלחץ ולא יהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והויט דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סוטה שטיהר ר"ח - ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האזרח שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבי
סוטה וטיהרם ר"ה והנזיאים ושרפם לפניו : לכס שחורים - ענין
תורה אור לער ואכל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא התור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעך אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאוהו תנא באורת היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקד תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו וזרו אמת המים
לאחוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^ללא בשמים היא מאי לאי
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני ^לאין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה ^לאמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפום
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחיים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
כאורת היום שבעל במקום שנתן בו עיניו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יוטא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונאה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו איתו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלחץ ולא יהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והויט דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרטיב נר
פירוש נר
סוטה ס"ג
יבמות י"ג
מגילת מ"ג]

נרטיב נר

ויקרא ס"ג
סוטה כ"ג

[תניא כ"ג]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבַתְּם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

עין משפט
גד מצוה

קפח א מ"א ס"א מ"א
יטורי סדרה כ"א
ב

קפח ב ג ד מ"א ס"א
מ"א מ"א כ"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א

קצ ת מ"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
קפ קט ט"א ס"א ס"א
ס"א ס"א :

הנהגות הבית
(ה) נ"א ב"א ס"א
ס"א ס"א וכן כ"א :

ג"ליון השם
ב"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א

ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א
ס"א ס"א ס"א ס"א

ג"א ס"א ס"א ס"א

זה חסר של עכנאי . יש דגום חסנאי וכן בירושלמי וכן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא . והא דאמר ב"מ דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול טלמי הכא שחא

לחוק על דברי הורס דהוב אהרי
רכים להנות חבל הכס אדרבה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילית
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שחזר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יוסע היא דאמר אין
משניחין בבא קול ולא שמעינן ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר ר' יוחנן (ד' ג')
מוס שחזר כה"מ אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתחולא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלץ מעליו . אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה נר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא . ס' ב"ק ג' ע"ג
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה והס מבית דור :
יהוין משערי אונגה . לפי שגער
הלך היה וקרוב להוריד
המשת משמע משום דפקא
לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא נעלו ובהס דהק ק דהא דר"ס
לעיל רב חסדא כה"א מרביה ס' ה'
ה' נ"ב על שמת אף ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהרי קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו . יש מפרש
משום דחשיב כי גרים
היחס וכולא בה :

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וילא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלחץ וילא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **בתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי . נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ח . ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סדרה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפס לפניו : לכס שחורים . ענין
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחם זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר ואלא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושרפום
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא א"ך גדול היה
כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הוהא יוסא ר"ש ירמא הוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וילא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלחץ וילא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני ששורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **בתנ"י** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות כו'
פירושין א'
ספריס קרי'
יבמות י'
מלך מד']

כ"ט ט .

ויקרא כו
שמות כו כו

[תניא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסד של עבדו. יש דגרים חסדו וכן בירושלמי וחזקו זה
נחם ושחל בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יז' וס' ד"ה
רבי) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האל סנא

לחוק על דברי הורה דהוב אהרי
רכים להנות לכל הכס אדרבה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוין כתר רובא משום דב"ה הו
מריפו טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שאתר מן השמים יוכחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משנימין בבב קול ולא שמעיין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
דר"ה דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר ר' יוחנן (ד' ג')
מוס שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתחולא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחזק מנעלו. אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טז' וס' ד"ה א')
חס מעשה נר"ך קריעת בגדיו וחזק
מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקוערס
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה והס מבית דור :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער
הלכ היה וקרוי להוריד
המשת משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא הריס
לעיל רב חסדא בהר"א מנהיב הנה
ה' נכ על שמת אק ובמא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהרי קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב כי גרים
הייסם וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהצן ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עבדו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
ספרות שטיהר ר"ה. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
ספרות וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור

וזה הוא הנור של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעבנאי
זו ומבאורו תנא באורו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקד תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר **לא בשמים היא מאי לא**
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני **אין** אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בדר סיני בתורה **אמרי רבים**
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי **א"ל מאי**
עביד קב"ה בהויה שעתא **א"ל** קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו **אתו**
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושפרסם
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מרדיב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושליש בחסים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך גדול היה**
כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה אמר בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהצן ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

אמרת אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושליש בחסים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך גדול היה**
כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה אמר בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצנו וגר לא תלהצן ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עבדו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
ספרות שטיהר ר"ה. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
ספרות וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור

עבדו. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
ספרות שטיהר ר"ה. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
ספרות וטיהרס ר"ה והביאים ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור

[נרטיב נר
ספרות נר
יבמות יר'
מלך מר']

ויקרא כג
שמות כג כג

[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה
יסורי ספרה כ"ו
כ :

קפח כ"ג מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספ ל"ו ל"ו
ס"ה ח"ס ס"ו כ"ה
ס"ה כ :

קצ ת מ"ו ס"ה
סלכס ס ספ ל"ו
ק קו ס"ה ס"ה
ס"ה כ :

הנהגות ה"ב
(ה) נ"ו ל"ו ס"ה
ספ ס"ו ו"ו כ"ה :

גליון הש"ס
כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה
חוקות. ס"ו ק"ו
ד' ע' ס"ה ס"ה
ה"ה ס"ה ס"ה ס"ה
חוקות. ש"ס ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ל"ו ס"ה ס"ה

(ט) ח"ס ח"ס ס"ה
ל"ו ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה

ני ס"ה ס"ה ס"ה

ויקרא יד ס"ה
ס"ה

(ס"ה) ס"ה ס"ה ס"ה
ל"ו ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"י ס"ה מ"י
יטורי סדרה כ"ו
ה

קפח ב ג ד מ"י ס"ה
מ"ו מ"ב כ"ו
ס"ו ס"ב ל"ו
ס"ב ס"ה ס"ה

קצ ת מ"י ס"ה
סלכס ס ס"ה
קפ קט ט"ב ס"ה
ס"ה :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו ב"ב
ס"ה מ"ב ו"ן כ"ה :

גלין השנים
כ"ב מ"ה ס"ה
מקומות - מ"ו ק"ב
דף ג פ"ג
מקומות - ש"ס מ"ו
מקומות - ש"ס מ"ו
מקומות - ש"ס מ"ו
מקומות - ש"ס מ"ו

מ"ו ח"ס מ"ו
מ"ו ח"ס מ"ו
מ"ו ח"ס מ"ו

מ"ו ח"ס מ"ו
מ"ו ח"ס מ"ו

זה חסר של עכנאי - יש דגום חסנאי וכן כדלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סמו כן :
לא בשנים היא - והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא
לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות חכל הכס דהרבה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
אלעין כתר רובא משום דכ"ה הו
מריפי טוכא ועוד דכאן לא ילא
בה קול אלא משום כבודו דר"ה
שחא מן השמים ויכומו והא דלמך
ההס רבי יהושע היא דלמך וין
משנימין בבא קול ולא שמשני לים
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכא הכס ד"ק מדקלאמך לא
בשנים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום וין
משנימין: **קחיד** ואמר לחסני בני
והא דלמך כ"ה ט"ו (ד' ג)
מוס שחכר כהמ"ק וין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו - וין
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה כמובד קין (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"ה בוקיערס
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי אונגה - לפי שגער
הלכ היא וקרוי להוריד
המשת משמע משום דפקא
לעל מקרא דהאלים דשערי דמשה
לא ננעלו וכהנס דהק ק דהא דרים
לעל רב חסדא כהורא מנהיב הכה
ה' נכ על שמת אק ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קלאר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו - יש מפרש
משום דחשיב כי גרים
היחס וכולא בה :

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה ויכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שחורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** וין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ה - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
סדרה וטיהרס ר"ה והכויס ושרפוס לפניו : לכס שחורים - עין
תורה אור
עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן הררוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו וזו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה *אמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושרפוס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה ויכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שחורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** וין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ה - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
סדרה וטיהרס ר"ה והכויס ושרפוס לפניו : לכס שחורים - עין
תורה אור
עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן הררוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו וזו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה *אמרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושרפוס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע
אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה
כארת היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והו ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה ויכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אמר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שחורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טרן אמר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** וין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סדרה שטיהר ר"ה - מ"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
סדרה וטיהרס ר"ה והכויס ושרפוס לפניו : לכס שחורים - עין
תורה אור
עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו ומבאוהו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן הררוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו וזו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דשו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לאו

ויקרא ס
שמות כ"ב ס

[תנא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגסם חסנאי וכן ביחולמי וחקן זה נחס וסחא בעל התער שהיה טוסה סמו כן :

עכנאי. נחס דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל סוכרה שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית האדרס שנפלה טומאה לאויר הטור זה וחזרו ופשו על גביו סוכרה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפו לפניו : לכס שחורים. ענין תורה אור

לחוק על דברי תורה דהוב אחרי רבים להטות הכל הסס אדרכה ב"ה רובא לי ללו דהוה מספקא לן לי חליקו כתר רובא מסוס דכ"ס הוה מרפוי טובא ועוד דכאן לא יללא בת קול אלל מסוס כמותו דר"ח שאלר מן השמים יוכיחו והל דלמר ההס רבי יהושע היל דלמר לון משנימין בבא קול ולא שמעיין ליה לר' יהושע אלל על ב"ק דהיל מעשה דר"ח דהכח הסס ד"ק מדקלמר לא בשמים היל ככר ניהנה לו תורה מסעי משמע דבטוס מקוס לון משנימין: **קתייד** ואמר לחותי כתי והל דלמר לרס"י ט"ו (ד' ג) מוס סחרכ כהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה הייט קבוע והכח מלחא דביחולמי בעלמא היל דלמר : **וקרע** בגדיו וחלן מענליו. לון להכותי מכתן היל דמנכעיל ליה כמותד קין (ד' טו) וסס ד"ה (ה) חס מעדה לר"ך קריעת בגדיו וחלן מענל דלחא הכח לעטרל בעלמא היל דשכר הכ"י :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודנה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו ומבאורו תנא באורו הזים השיב רבי אלעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דשו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר **לא** בשמים היא מאי לאי בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה תורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבת קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה **אודי רבים** להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויא שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אתו היום הביאו כל טהרות שמיך ר"א ושפרום באש ונננו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלן מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביתים שלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

[נרסות כד
פירושין א
ספיקוס קרי
יבמות י"ג
מלון מד.]

כרסות י"ג

ויקרא כ"ג
שמות כ"ג כ"ד

[חניא כ"ז]

קפח א מ"י ס"ס חל"י
יטורי סוכרה כ"י
ה :

קפח כ"ג ר' מ"י פ"ה
חל"י סוכרה כ"י
סו עו סכס ללון קפח
סוכ"ס ח"ס ס"י רכח
ספ"ק כ :

קצ ת מ"י סס פ"ה
סוכ"ס ס סכס ללון
קפ קט סוכ"ס סס
ספ"ק כ :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"י לון סוכ"ס ח"ס
סכס כ"ל וכן כ"ס :

גליון השנים
כסס סוכ"ס ח"ס גל"י
חוקיות. פ"ין קר"ס
דף ג פ"ג ספסח
ה"ה קוס דקוס כ"ד
חוקיות : ש"ס מפני
סס"ה פ"ין סוכ"ס
סוכ"ס ח"ס ח"ס ח"ס
למר לוח :

ט"ו ח"ס חוקיות ח"ס
ה"ה סוכ"ס ח"ס ח"ס
ז"ה סוכ"ס

ג"י סוכ"ס ח"ס ח"ס

מבית אבי אלה. ס"י כוקנערים מבית דוד חני משפחה

סבת נשיאים היתה וסס מבית דוד : **יהוין** משערי חונאה. לפי שגער הלכ היל וקרוב להוריד המעות משמע מסוס דשקף לעיל מקרף דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהנס דהק ק דהל דריס לעיל רב חסדא כהו"א מוסיכס הנה ה' נכ על סומת אף וסחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה וללו חזר קאלר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דלמר רבן גמליאל מקובלני מבית חני אבי אכס שפעמים כח בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"י. יש מפרש מסוס דחסיב כ' גרים היסס וכילל כה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מהוויא מעשה ואילך לא הוה שבקת ליה לר"א לטיפול על אפיה הוויא יוטא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבכא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקיבלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו *ולא תוטו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצנו *וגר לא תלהץ *ולא תהוה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אלעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסודו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצנו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מוס שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **כרתני** *אין מערבין פירות כפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

ויקרא י"ג סוכ"ס

שמות כ"ג כ"ד

[ס"י חל"י ח"ס ח"ס ח"ס
ג"י ח"ס ח"ס ח"ס ח"ס
חוקיות]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגמס חסנאי וכן בירושלמי וחזקו זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שגא

קפח א מ"י ס"ה ס"ה
יסורי סדרה כ"ו
ה :

קפח ב כ"ד מ"י ס"ה
מ"ו מ"ה ס"ה ס"ה
ס"ו ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ז ס"ה ס"ה ס"ה

קצ ת מ"י ס"ה ס"ה
סלכס ס ס"ה ס"ה
קק קט ט"ז ס"ה ס"ה
סס"ג כ :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ב"ה ס"ה ס"ה
סס"ג ס"ה ס"ה ס"ה :

גליון השנים
כ"ב ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

(ט) ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
(ה) ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ג"י ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל
סדרה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ועשאו על גבוי
סדרה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפס לפניו : לכס שחורים. ענן
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידודה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חזר ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חזרו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חזר ואמר להם אם הלכה כמותי
בוחלי בית המדרש יוכיחו דשו בוחלי

בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מצנחום זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חזר
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^{ס"ה}לא בשמים היא מאי לאו

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני ^{ס"ה}אין אנו משיגיהן בבית קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה ^{ס"ה}אדרי רבים
להמות אשכחות רבי נתן לאילודו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חייד
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום
באש וננענו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא ^{ס"ה}אך גדול היה

כארת היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מהויה מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה תנו רבנן ^{ס"ה}המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^{ס"ה}וגר לא תונה ^{ס"ה}וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ^{ס"ה}ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ^{ס"ה}ולא תלהצו ^{ס"ה}וגר לא תלהץ ^{ס"ה}ולא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^{ס"ה}הזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ג מפני ^{ס"ה}שאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים ^{ס"ה}תנינא רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : ^{ס"ה}מתני' אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות כ"ו
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה]

כ"ט ס"ה

ויקרא כ"ו
ס"ה ס"ה ס"ה

[תניא ס"ה]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

מסורת
השם

זה חזק של עבדני. יס דגרס חזקני וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה טובה שבו נן :

קפח א מ"י ס"ס הל"י
ישורו חסדו ס"י
ה :

לא בשנים היא. והא דלאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד'א
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שנה
לחוק על דברי הרמז דהובי ארי
רבים להטות לכל הכס דתרבה ב"ה
רובא או לטו דהוה מספקא לן או
חליקו בתר רובא משום דב"ה הו
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילתי
בה קול אלא משום כמותו דר"א
שאר מן השמים יוכיחו והא דלאמר
הס רבי יוסע היא דלאמר אין
משניקן כבה קול ולא שמעין ליה
לר' יוסע אלא על ב"ק דהוה מעשה
ד"א דהכא הס ד"ק מדקלאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו חורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניקין: **קתיד** והארמיתו בני
והא דלאמר בר"ש ט"ו (ד' ג')
מוס שחרב בה"מ אין שוק לפני
הקב"ה היטו קבוע והכא מלחא
דביתחיהו בעלמא הוא דלאמר :

קפח ב נ' ד' מ"י ס"ר
חב"ו מבינה ס"י
סו עו ספס לאין קפח
סו"ס ח"ס ס"י
ספ"ף כ :

קפ ת מ"י ס"ס ס"יה
סלכס ס ספס לאין
קפ ק"ו סו"ס ס"ס
ספ"ף י :

הנהרות הבית
(א) נ"ו לאן עבדו אפ"ס
ספס ס"ל וכן כ"ס :

גלוין השמים
כסו הריסו הריס גל"ו
הקיות . ט"ו ק"ס
ד' ע ט"ל ספס
ח"ה ק"ס דק"ס כ"ד
הקיות : ע"ש ספס
סס"ו . ט"ו ס"ב"
הריסו ק"פ ע"א ר"ה
דאר לז :

(ט) ח"ס ח"ק ט"ו ר"ה
(א) אלא וכתוב הנה
ז' ר"ס הק"ס

ג' הריסו והריס הריס

וקרע בגדיו וחלק מנעליו . אין
להכות מטבין הא דמכשיל
ליה במועד קטן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מעשה לר' קרע קרעו בגדיו וחלקן
מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא
הוא דשכר הכ"י :

מבית אבי אבא . ס' בןקעדים
מבית דור אבי משפחה
שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוי משערי אונגה . לפי סעוד
הלכ היא וקרוב להוריד
דמעת משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא נעעלו ובהנס דהק ק דהא דר"ס
לעיל רב הסוד כדריח מן הריס הנה
ה' נב על סומת אן ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו ארדו קלאר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
ספעמים בא בחלוקה ס' :

ואמרי לה כמ"ו . יס מפדס
משום דכתיב כי גרים
יהיכם וכילא בה :

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחיתו דר"ג הוא מהווא מעשה ואיך לא הוה שבקא ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא ויטא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפודא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן והמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה ויכי יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו וילא תוטו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלשה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלהץ וילא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שאוירו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וילא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והויט דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בנימא : **מת"ג** "אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחרשים

עבדני . נחם דרטו לשבות בעולה להכניס וגבו אלל פיו : וכל
עכורה שטייה ר"ח . ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשו על גבי
עכורה וטיהרם ר"א והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים . עין
תורה אור

וזה הוא הנוה של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנא
וו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוביח נעקר תרוב ממקומי מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה סיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפוי מפני
כבודו של ר"א ועדין מטין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יציאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר *אלא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני *אין אנו משיגיהן בבת קול
שכבר כתבה בחד סיני בתורה *אמרי רבים

להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עבד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו
היום הביאו כל טהרות שמיידר ר"א ושרפם
באש וננעו עליו וברכוהו ואמרו מי ילך
וידיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברזק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלק מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחמיים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא *אך גדול היה

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"א עקבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"א אחיתו דר"ג הוא מהווא מעשה ואיך לא הוה שבקא ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא ויטא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפודא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן והמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה ויכי יגור אתך גר בארצכם לא תוטו אותו וילא תוטו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלשה כתיבי וילא תלהצו וגר לא תלהץ וילא תהוה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר מ"פני *שאוירו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וילא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והויט דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיוותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בנימא : **מת"ג** "אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחרשים
ואין

[גריסות נ"ו
ספ"ס ס"ו
יכח"י י"
מולן מ"ד.]

כ"ט ס"ט .

ויקא סס
ספס כ"ס סס

[חניא ס"ל]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֹכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עכנאי. יש דגרים חמלני וכן בירושלמי וחזקו זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סעו כן :

לא בשמים היא. והא דלמך בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתא דה קול סלמי הכא שנה

קפח א מ"ה ס"ה מ"ה
יטורי סוטה כ"ו
ב :

קפח ב נ"ד מ"ה ס"ה
מ"ה מ"ה ס"ה
סו טו ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

קצ ת מ"ה ס"ה ס"ה
סלכס ס"ה ס"ה ס"ה
קפ קט ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה :

הנהגות הברית
(ה) נ"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה :

גליון השנים
כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ג"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

עכנאי. נחם דרטי לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל
סוטה שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
ההדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבי
סוטה וטיהרם ר"ח והביאים ושרפו לפניו : לכס שחורים. ע"ן
תורה אור
לער ואכלל : וף הוא קרע בגדיו :

שהמטדה חייב בקרישהוהולך מנעלו.
שהמטדה אסור בגטולת הסגל
במ"ק (ד' סו) : וגמטו. מן הכסא :

ספח. נתקלקל : אך גדול. מכה
גדולה : ר"ע. נשיא היה ועל פ"ו
נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא
יבטל היחד לחוק על המזוכין :

לימא שלט. כך שמה : בין מלא
לחסר. סברה היתה שהיה החדש
חסר וקטע ביום ז' ולא יכול ביום
החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלשים ואחר ולא נהרהר בו
ביום ז' ונפל על פניו : מביית לבי
לגבא. מביית לבי המספחה שכת
נשיאים היתה וס' מביית דוד : חן
משערי אונגה. לפי שגמר הלך היה

וקרבו להוריד דמעות : המחנה את
גבר. אונגה דברים : הלוחטו.
דוחקו : לא תהיה לו כטעה. לתן
הוא שדוחקו לחטוב חוט : ה"ג מאי
שנה מלכה דמצינ ביה תלתא וגר
לא תונה לא הוה אורי ולא הוה א"ש
את עמיחו וגר ככלל עמיחו הוא :

לחטו נמי תלתא כתיב ביה. וגר לא
תלתא ולא תלתא ולא תהיה לו
כטעה : מום שדך אל תלמד לחברך.
ב"ן דגרים הי"ח נגלי הוא לכס
להכיר שם גירות : מוזן דלית ליה
וקפ"בדוחקיה לא נימא לחבריה וקף
כיעתא. מי ק"ש לו חלי במספחה
לא יאמר לעבדו וללכך ביה חלה
לו דג זה שכל שם חליה נגלי הוא
ט : **מתנני** ל"ן מערכין פירות
בפירות. כעל הכית שאמר פירות
שדה פלטי או מוכר לך קך וקך
סאן לא יערכני בפירות שדה אחרת :

ואין
[נרמט נ"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
יבמות י"ג
מ"ה ס"ה]

כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

אמור. אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספניה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לו שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה

לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא הוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפוצא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונגה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהט עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר *מפני *שחזרו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים *תנינא) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחברך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** *אין מערכין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשיה

ואין
וקפא ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה
(ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה)
ג"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה

[נרמט נ"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
יבמות י"ג
מ"ה ס"ה]

כ"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חטור של עבדו - יש דגרוס חטור וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התנור שהיה עושה שנין בן :

לא בשמים היא - והיא דלמיר בפי"ק דבמות (ד' י"ז) וס"ד
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי תורה דהחב אהרי
רכיס להנות לכל הכס דהכנה ב"ה
רובא לי ללו דהוא מספקא לן לי
אלוין כחר רובא משום דכ"ג הוא
מריפ טוכא ושד דקאן לא ילאל
בה קול אלל משום כנונו דר"א
שחאר מן השמים יוכיחו והא דלמיר
החם רבי יוסע היא דלמיר אין
משנימן כבה קול ולא שמעיין ליה
לר' יוסע אלל על ב"ק דהיא מעשה
ד"א דהכ"ה החם ד"ק מדקלאגרא לא
בשמים היא כבר ניהנה לו תורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משנימן: **קח"ד** ואמר לחטוב בני
והא דלמיר ר' ה"ר (ד' ג')
מוס שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלמא
דביתוחתא בעלמא הוא דלמיר :

וקרע

בגדיו וחלקו מנעלו - אין
להכות מטבין הא דנכטיאל
ליה כמועד קתן (ד' טו) וס"ד (ה)
חס מנערה לר"ך קריעת בגדיו וחלקו
מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא
הוא דשכר הכ"י :

קפח א מ"י ס"ה מ"ה
יטורי טורה ס"ו
ה :

קפח ב ג' ר' מ"י ס"ה
מ"ה מ"ה ס"ו ס"ו
ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו ס"ו
ס"ו ס"ו :

קצ ת מ"י ס"ה ס"ה
סלכס ס ס"ו ס"ו
קפ קט ס"ו ס"ו ס"ו
ס"ו ס"ו :

הנהגות הבית
(ה) נ"י ל"ק ענין ל"ה
סח ס"ו וכן כ"ה :

גליין השנים
כפי התייחס תורה ג"ו
חקיות - ע"ן קריבין
דף ע"ג ס"ה ס"ה
היה קטן דקפו כ"ד
חקיות : שם ס"ה
ס"ה - ע"ן ס"ה
ס"ה ק"ק ע"ה ד"ה
למיר ללו :

(ט) ח"ס מ"ק טו ד"ה
(ה) אללאל וכו'ס דנה
ז' ד"ס קפח

ג"י התייחס והתייחס

עבדו - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : יכל
טורה שטיהר ר"ח - ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
החודש שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופאלו על גביו
טורה וטיהרס ר"ח והכתיוב ושרפוס לפניו : לכס שחורים - ענין
טורה אור

וזה הוא התנור של עבנאי מאי עבנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקפיו דברים בעבנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר לדם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר לדם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לאתורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר לדם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר לדם אם תלמידי חכמים מנעזים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא קפיו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר לדם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר ^הלא בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
חורה מדר סיני ^האין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה ^האדרי רבים
להמות אשכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויא שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו ^האותו
היום הביאו כל טהרות שמידר ר"א ושרפוס
באש וננעו עליו וכרסו וואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלקו מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביתים ושליש בחמים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא ^האך גדול היה

באוה היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקת ליה
לר"א לטיפול על אפיה הרוא ויטא ר"ש ירמא והוא ויחלקף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרותיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקיבלני מבית אבי אבא כל השערם
ננעלים חין משערי אונאה תנו רבנן ^ההמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין ^הוגר לא תונה ^הוכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ^הולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ^הולא תלהצו ^הוגר לא תלהצו ^הולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא ^האחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ^ההזהירה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ^השחורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים ^התניא רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בנימא : ^המתני' ^האין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשית
ואין

[נרמס כד
פירושין .
ספרים ס"ד
יבמות י"ז
מילין מ"ה]

כרמס ט"ז

ויקרא כ"ז
שמות כ"ז כ"ז

[תניא ס"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֲתֶכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֲתָה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאַלֵּהִיו אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שחא לתוק על דברי הירוש דהובי אחרי

רבים להנות לכל הכס אדרבה ב"ה רובא לי ללו דהוא מספקא לן לי אלין כתר רובא משום דב"ה הוא מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאה בה קול אלא משום כבודו דר"א שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר התם רבי יוחנן הא דאמר לן משמיין כבה קול ולא שמעינ ליה לר' יוחנן אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכא חסר ד"ק מדקלאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לן משמיין: קח"ד ואמר לתוכי בני. והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר בה"מק לן שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתוחא בעלמא הוא דלאמר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. לן להכות מכתן הא דמנעילא ליה במועד קטן (ד' טו) וס' ד"ה (ה) חס מנעילא נר"ך קריעת בגדיו וחלן מנעילא דלמלא הכא לנערא בעלמא הוא דשבר הכ"י :

מבית אבי אהרן. ס' בריקיערס מבית דוד אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דוד : יחזין משערי אוגלה. לפי שגער הלך היה וקרוי להוריד המעות משמע משום דשקא לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דריס לעיל רב חסדא כהורא מנהיב הנה ה' נכ על סומא אק' ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהור קלאר כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אהרן שפעמים בה בחרוה ס' :

ואמרי לה כמ"ז. יש מפרש משום דחשיב כי גרים היסס וכולא בה :

כאורו היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה כ"ה *אך אמר ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : *מתנ"י *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : *כל ספרות שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית האדרס שגפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי ספרות וטיהרס ר"ח והביאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים. ענין תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו וממאודו תנא באורו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני כבודו של ר"א ועדיין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע על רגליו ואמר *אלא בשמים היא מאי לאו בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משיגיהן בבת קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה *אמרי רבים להמות אישכרות רבי נתן לאליהו א"ל מאי עביד קב"ה בההיא שעתא א"ל קא חיך ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפוס באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מרדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבירי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה כ"ה *אך אמר ר"א נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"א לטיפול על אפיה הרוא יומא ריש ירחא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפורה מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן *המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחצו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין *וגר לא תונה *וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי *ולא תלהצו *וגר לא תלהץ *ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא *אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ז מקומות בנר *מפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים *תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבדך והיית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : *מתנ"י *אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

[נרמס כו
פירוש
ספרים קור
יבמות י'
מלך מר']

כרמס י'

ויקרא כו
שמות כו כו

[חניא כ"ז]

קפח א ח"י ס"ה ס"ה
יטורי ספרה כ"ו
כ :

קפח כ"ד ח"י ס"ה
ח"י מבית כ"ו
סו טו ספס לאוין קפח
סו"ס ח"י ס"ה כ"ה
ספ"ק כ :

קצ ת ח"י ס"ה ס"ה
סלכס ס ספס לאוין
קפ קט סו"ס ס"ה
ספ"ק כ :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ק"ט ספ"ה ח"ה
ספס ספ"ל וכן כ"ה :

גליון השנים
כ"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ד"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ט"ו ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה
כ"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ז"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה

נ"י ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה

ויקרא י' ספ"ה כו
שמות כו כו

[ס"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ז"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה
ס"ה ח"ה ס"ה ס"ה ס"ה]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵתְ לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּהּ בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה (ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שחא

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי רבים להטות הכל החס אדרכנה ב"ה רובא או לטו דהוא מספקא לן או חליקין כתר רובא משום דב"ה הוא מרפי טובא ועוד דכאן לא ילאף בה קול אלא משום כבודו דר"ה שאמר מן השמים יוכיחו והא דאמר החס רבי יהושע הוא דאמר אין משניחין בבא קול ולא שמעין ליה לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"ה דהכא חס ד"ק מדקאמר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום אין משניחין: קח"ד ואמר לחותי בני והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג') מיום שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא דביתחולא בעלמא הוא דאמר :

וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין להכות מכתן הא דמנעילא

ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה) חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלון מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אהא. ס' בריקנדרס מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דור : יחזין משערי אוגלה. לפי שגער הלכ היה וקרוי להוריד המעות משמע משום דפקא לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דר"ה לעיל רב חסדא כהו"א מרביהו הנה ה' נכב על שמת אהך ושחא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אהא שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש משום דחשיב ל' גרים יחסם וכולא בה :

כארתו היום שבבל במקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקת בישראל נח הים מועפו אימא שלום דביחתי דר"ה אחתיה דר"ג הוא מהו"א מעשה ואילך לא היה שבקה ליה לר"ה לטיפול על אפיה הרוא יומא ר"ש ירמא והו' ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן 'המאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחזו עובר בשנים מאי שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין 'וגר לא תונה 'וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו 'ולא תונו איש את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי 'ולא תלהצו 'וגר לא תלהץ 'ולא תהיה לו כגושה וגר ככלל הוא אלא 'אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה 'הזהירה תורה בל"ז מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר 'מפני 'שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם בארץ מצרים 'תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : 'מתנ"י 'אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל עכרה שטיהר ר"ה. ט"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאויר הטר זה וחזרו ופשו על גביו עכרה וטיהרם ר"ה והביאים ושרפם לפניו : לבש שחורים. ענין תורה אור לער ואכל : אף הוא קרע בגדיו. שהמטרה חייב בקרישהוואלן מנעלו. שהמטרה אסור בגטילת הסנדל כמ"ק (ד' טו) : וגשמי. מן הכסא : קשה. נתקלקל : אף גדול. מכה גדולה : ר"ע. נשיא היה ועל פיו נעשה : שלא ירבו מחלוקות. שלא ירגעו היחד לחוק על המדוכין : לימא שלט. כך שמה : בין מלא לחסר. סברה היתה שהאחד החדש חסר וקבוע ביום ל' ולא יכול ביום החדש על פניו והיה מלא ולא נקבע עד יום שלישי ואחר ולא נהרהר בו ביום ל' ונפל על פניו : מבית אבי אהא. מבית אבי המשפחה שבת נשיאים היתה וס' מבית דור : חן משערי אוגלה. לפי שגער הלכ היה וקרוי להוריד המעות : המאנה את הגר. אוגלה דברים : הלוחזו. דוחקו : לא תהיה לו כטשה. לתן הוא דוחקו לחטוב חוט : ה"ג מאי שחא מלאה דמשיב ביה תלתא וגר לא תונה לא תונו אותו ולא תונו אפי' את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא : לחזו נמי תלתא כתיב ביה. וגר לא תלתן ולא תלהצו ולא תהיה לו כטשה : מום שבך אל תאמר לחבך. כיון דגרים היחס נגזר הוא לבס ליהודי שם גירות : מוזן דלית ליה זקף/בריותקה לא נימא לחבריה זקף כיעתא. מי שיש לו חטוי במשפחה לא יאמר לעבדו או לבן ביתו חלה לו זה שכל שם תליה נגזר הוא ל' : 'מתנ"י 'אין מערבין פירות בפירות. כעל הכיה שאומר פירות שדה פלוני אנו מוכר לך כך וכך סוף לא יערבנו פירות שדה אחת : ואין

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה יאורי סדרה כ"ו :

קפח ב כ"ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ג מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ה מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ו מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ז מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ח מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ט מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"א מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ב מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ג מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ה מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ו מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ז מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ח מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ט מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה יאורי סדרה כ"ו :

קפח ב כ"ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ג מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ה מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ו מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ז מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ח מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח ט מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"א מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ב מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ג מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ד מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ה מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ו מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ז מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ח מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

קפח י"ט מ"ו ס"ה ס"ה סדרה כ"ו :

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבֵד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבֵד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

סוטה
השם

קפח א מ"ו ס"ח ס"ח
יטורי סוטה כ"ו
ז :

קפח ב נ"ד מ"ו ס"ח
מ"ו סוטה כ"ו
ז טו ספ ל"וין קפח
סו"ט ח"ט ס"ו כ"ח
ספ"ג :

קצ ת מ"ו ס"ח ס"ח
סלכס ס ספ ל"וין
קפ קט סו"ט ס"ח
ספ"ג :

הנהגות הברית
(ה) נ"ו קפ סו"ט ח"ט
ספ ס"ו וכן כ"ח :

ג"ליון השנים
כ"ח סו"ט ח"ט ס"ח
קפח ח ס"ו קפ"ח
ד"ג ע"ג ס"ח ס"ח
ז"ה קפ"ח ס"ח ס"ח
קפח ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
סו"ט ח"ט ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח
ס"ח ס"ח ס"ח

ע"י ח"ט ס"ח ס"ח
ז"ה ס"ח ס"ח ס"ח
ז"ה ס"ח ס"ח

ז"ה ס"ח ס"ח ס"ח

זה חסר של עכנאי. יש דגרוס חסנאי וכן כדוולמו וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה סתו כן :

לא בשנים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ז) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שחא

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות חכל הכס דהרבה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
חליקו כתר רובא משום דכ"ה הוא
מריפי טוכא ושוד דכ"ה לא ילדה
בה קול חלא משום כנודו דר"ה
שחמר מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההס רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע חלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכ"ה חסר ד"ק מדקאמר לא
בשנים היא כבר ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')
מוס סחרי כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחתא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה כמועד קתן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעדה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמח הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' כוקנערוס
מבית דור חני משפחה

שבת נשיאים היתה וסס מבית דור :
יהוין משערי חוגלה. לפי שגער
הלכ היה וקרוי להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא ננעלו ובהס דהק ק דהא דר"ס
לעיל רב חסדא כדריח מרטיבס הנה
ה' נכ על סומח אק ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית חני אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחטיב כ' גרים
היחס וכולא בה :

כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סוטה שטיהר ר"ח. ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
סוטה וטיהרס ר"ח והנזיאים ושרפוס לפניו : לכס שחורים. ענין
תורה אור
לער ואכלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באורו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי הרוב זה
יוכיח נעקר הרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן הרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדיין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגליו ואמר **לא** בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני **אין** אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה **אמרי רבים**
להמות אישכרות רבי נתן לאילודו א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו **אתו**
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"ה ושרפוס
באש וננעו עליו וכרסוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך גדול היה**
כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושלישי בחמים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך גדול היה**
כאורו היום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא כספינה עמד עליו נחשול לטבעו
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חזין משערי אונאה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלווחו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרטיב נר
סו"ט ס' ז'
יבמות י'
מ"וין ז']

נרטיב י'

ויקרא ס'
סו"ט כ"ס

[חניא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵתְ לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֱלֹהֵיוֹ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

קפח א מ"א ס"א ס"ב
יטורי סוטה כ"ו
כ :

קפח ב כ"ד מ"א ס"ב
מ"א מבינה כ"ו
סו טו ספ ל"אין קפח
סו"ט ח"ט ס"ו כ"ח
ספ"ג כ :

קצ ת מ"ו ס"ס ס"ה
סלכ"ס ספ"ו ל"אין
קפ ק"ו סו"ט"ב ס"ס
ספ"ג י :

הנהגות הברית
(א) נ"ו ל"א ענין ל"א
ספ"כ ס"ב וכן כ"ח :

ג"ליון השנים
כ"ב מבינה סוטה כ"ו
חוקיות - ע"ן קרובין
ד"ג ע"ל ספ"ב
ז"ה קפ"ו דק"ו כ"ד
חוקיות : ש"ס מפני
ספ"ו - ע"ן ס"ב
סו"ט ק"ג ע"א ד"ה
ל"א ל"א :

ע"ן ח"ט ח"ק טו ד"ה
(א) ל"א ל"א וכן כ"ח
ז"ה ספ"ב

ז"ה מבינה וס"א כ"ה

זה חסר של עכנאי - יש דגמס חסנאי וכן כדכנאי וכן כן
נחם ונחם בעל התער שהיה עושה סו"ן כן :

לא בשמים היא - והיא דלמך בפ"ק דבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני הכא שגא

לחוק על דברי הורס דהוב אה"ר
רכים להנות חלל הכס אדרבה ב"ה
רובא אי ל"ו דהוא מספקא לן אי
אלוין כתר רובא משום דכ"ג הוא
מריפי טובא ועוד דכ"ן לא ילאף
בה קול אלא משום כבודו דר"א
שאלך מן השמים יוכיחו והיא דלמך
התם רבי יהושע היא דלמך ל"ן
משניטין כבה קול ולא שמטיין ל"ס
ל"ר יהושע אלא על ב"ק דהיא מעשה
ד"א דהכ"ה חסר ד"ק מדקלמך לא
בשמים היא כבה ניהנה לו הורה
מסעי משמע דבשום מקום ל"ן
משניטין: **קחיד** ואמר לחותי כ"ו
והיא דלמך כ"ר"ס ע"ו (ד' ג')
מוס סחב כה"מ ל"ן שחוק לפני

הקב"ה היינו קבוע והכא מלמך
דכתיב חלל בעלמך הוא דלמך :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו - ל"ן
להכות מכתן הא דמנעיל
ליה כמועד ק"ן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מעשה ל"ר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמך הכא לנערה בעלמך
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"י כדקנערים
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דור :
יהוין משערי אונגה - לפי שגער
הלך היא וקרוב להוריד
דמעות משמע משום דפקא
לעיל מקרא דהאל"ס דשערי דמעה
לא ננעלו ובהם דחק ק דה"ה דר"ס
לעיל רב חסדא כדריח מנעריה הנה
ה' נכ על סומת א"ך ונחם מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ול"ו אהרן קלמך
כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים כ"ה כדכונה ס' :

ואמרי לה כמ"ו - יש מפרש
משום דחשיב כ' גרים
היחס וכולא כה :

כארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקת ליה
ל"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוא ויחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ן משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ו"לוא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ו"לוא תלהצו וגר לא תלהצו ו"לוא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ו
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פ"ו : וכל
סוטה שטיהר ר"ח - ע"י מעשה שאירע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ופשו על גבוי
סוטה וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפס לפניו : לכס שחורים - ע"ן
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דמו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע
אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע
על רגלו ואמר ו"לא בשמים היא מאי לאו
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בדר סיני בתורה אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בההיא שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיחד ר"א ושרפס
באש וננעו עליו וכרתוהו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא א"ך גדול היה
כארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקת ליה
ל"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוא ויחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ן משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ו"לוא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ו"לוא תלהצו וגר לא תלהצו ו"לוא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ו
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמט וישב על גבי קרקע
זלגו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא א"ך גדול היה
כארת היום שבכל במקום שנתן בו עינו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגלו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה היום מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואיך לא היה שבקת ליה
ל"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירחא והוא ויחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטליה לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים ח"ן משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוחז עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו ו"לוא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחזו נמי שלישה כתיבי ו"לוא תלהצו וגר לא תלהצו ו"לוא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה ה"ה הורה תורה בל"ו
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנ"ר מפני ששאר רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנ"א) רבי טרן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרטיב כ"ו
סו"ט כ"ד
יבמות י"ז
מ"ו ח"ה]

כ"ט ט"ז

ויקרא כ"ו
סו"ט כ"ו כ"ז

[חניא כ"ז]

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרָח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושמח בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שנה

לחוק על דברי הירוש דהובי אחרי
רכים להנות לכל הכס דהרבה ב"ה
רובא וי ללו דהוא מספקא לן וי
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הוא
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילית
בה קול אלא משום כבודו דר"ה

שאלו מן השמים יוכיחו והא דאמר
ההם רבי יהושע היא דאמר אין
משנימין בבא קול ולא משנימין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"ה דהכא הכס ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה

מסעי משמע דבשום מקום אין
משנימין: **קחיד** ואמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')

מיום שחרב כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחתא בעלמא הוא דלומר :
וקרע בגדיו וחלץ מעליו. אין
להכות מכתן הא דמכשיל
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (ה)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלץ
מנעל דלמלא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקועים
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וס' מבית דור :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער
הלך היה וקרוי להוריד

דמעות משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמעה
לא נעעלו ובהם דהק ק דהא דר"ה
לעיל רב חסדא כהו"א מרביהו הנה
ה' נכ על סומת אף ושמח מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהוד קאמר
כדאשכחן גמ' (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב ל' גרים
היחס וכולא בה :

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה
אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל

נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הוהא יומא ר"ש ירמא הוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
סוטה שטיהר ר"ה. ט"ו מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ועשאו על גבי
סוטה וטיהרם ר"ה והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. עין
תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באותו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטו אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע

אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"ה ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"ה שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע

על רגליו ואמר **לא** בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני **אין** אנו משגיחין בבית קול
שכבר כתבת בחד סיני בתורה **אמרי** רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי **א"ל** מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו **אתו**
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"ה ושרפום
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמש וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביהמים ושליש בחמים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא **אך** גדול היה

כארת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"ה
אמר במדומה ל' שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"ה הוא מהוהא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"ה לטיפול על אפיה הוהא יומא ר"ש ירמא הוה ואחלף ליה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה תנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תנו אותו ולא תנו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי ולא תלהצו וגר לא תלהץ ולא תהיה לו כגושה
וגר בכלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתנני** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים

ואין

ואין

ואין

[נרסות נר
פירושין א
מסאס קר
יבמות י'
מלך מר]

נרסות י'

ויקרא כ
מסאס כ

[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה מ"ו
יסורי סוטה כ"ו
ה :

קפח כ"ד מ"ו ס"ה
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספ לאוין קפח
סו"ס ח"ס ס"ו כ"ה
ספ"ג :

קצ ת מ"ו ס"ה
סלכס ס ספ לאוין
קפ קט סו"ס ס"ה
ספ"ג :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ק"ט סו"ה
ספ ס"ל וכן כ"ה :

גליון הש"ס
כ"ה מ"ה ס"ה ס"ה
חוקות. ס"ו ק"ט
דף ט' ס"ה ס"ה
ה"ה ק"ט ד"ה ס"ה
חוקות : ש"ס ס"ה
ס"ה ס"ה ס"ה
סו"ה ק"ט ס"ה ס"ה
א"ל ל"ו :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(ה) א"ל וכן כ"ה
ז' ד"ה ס"ה

ג' מ"ה וס"ה ס"ה

ויקרא י' ס"ה כ"ה
מ"ה כ"ה

(ס"ו) ס"ה ס"ה ס"ה
ג' ח"ה וס"ה ס"ה
ס"ה

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אִתְּךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם, וְאַהֲבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם</p> <p>ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אִתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֵיךְ וְאֵלֶּהּיוּ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהֲבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרְץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׂבָד אֵל תֹּאמַר לְחֻבְרָד</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי - יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה נחם ושמח בעל התער שהיה עושה סוף כן :

לא בשמים היא - והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' יג' וס' ד"ה ר"י) דהלכה ככ"ה משום דילתה בה קול סאני הכא שגא

לחוק על דברי הורס דהוב אהרי רביס להעות לכל הסס אדרכה ב"ה רובא או ללו דהוא מספקא לן או אילני כתר רובא משום דכ"ה הו מריפי טוכא ועוד דכ"ה לא יללך בה קול אלא משום כבוד דר"א שאלר מן השמים יוכיחו והא דאמר ההס רבי יוסע היא דאמר לון משניוקן בבא קול ולא שמיטין ליה לר' יוסע אלא על ב"ק דהוא מעשה דר"א דהכ"ה הסס ד"ק מדקלאר לא בשמים היא כבר ניהנה לו הורה מסעי משמע דבשום מקום לון משניוקן: **קחיד** ואמר לחותי בני והא דאמר גריס"ט"ו (ד' ג') מיום שחרב בהמ"ק לון שחוק לפני הקב"ה היינו קבוע והכא מלחה דביחוחא בעלמא הוא דלמר :

וקרע בגדיו וחלץ מעליו - לון להכותי מכתן הא דמכתיף ליה במועד קתן (ד' טו' וס' ד"ה א') חס מעשה גריץ קריעת בגדיו וחלץ מעל דלמא הכא לנערה בעלמא הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא - ס"י בקנערים מבית דור אבי משפחה שבת גשאים היתה וסס מבית דור : **יהוין** משערי אונגה - לפי שגער הלכ היא וקרוי להוריד המעות משמע משום דפקא לעל מקרא דהאלים דשערי דמעה לא נעעלו ובהס דחק ק דהא דריס לעל רב חסדא בהד"א משהיב הכה ה' נכ על סומת אק ובמא מבית רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה אבי המשפחה ולאו אהוד קאלר כדאשכחן נמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן גמליאל מקובלני מבית אבי אבא שפעמים בא בהרובה ס' :

ואמרי לה כמ"ו - יש מפרש משום דחשיב ר' גרים היסס וכולא בה :

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

עכנאי - נחם דרבו לעשות בעולה להכניס וכו' אלל פיו : 'כל עכנאי שטיהר ר"ח - ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית המדרש שנפלה טומאה לאור הטר זה וחרו ושאלו על גביו עכנאי וטיהרס ר"ח והכניסו ושרפס לפניו : לבס שחוריס - עין תורה אור

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב יודיה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי זו ומבוארו תנא באורו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו היטב אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים לאתוריהם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי בותלי בית המדרש יוכיחו דמו בותלי בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע אמר להם אם תלמידי חכמים מצוחם זה את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפל מפי כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל ר"א שהלכה כמותו בכ"ה עמר רבי יהושע על רגליו ואמר *לא בשמים היא מאי לא

בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה הורה מדר סיני *אין אנו משגיחין בבית קול שכבר כתבת בדר סיני בתורה *אורי רביס להמות אשכחות רבי נתן לאילודי א"ל מאי עביד קב"ה בהויה שעתיא א"ל קא חיץ ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו *אותו היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפס באש ונמנו עליו וברסורו ואמרו מי ילך ויודיעו אמר להם ר"ע אני אלך שמה ילך אדם שאינו הגון ויודיעו ונמצא מדיב את כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

בארור היום שבכל מקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים כדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע ולנו עינו דמעות לקה העולם שלישי ביהתים ושלישי בחתים ושלישי בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) טפח תנא *אך גדול היה

[נרמט גר
פירוש
ספרי
יבמות י'
מלך מר']

נרמט י'

ויקרא כ
שמות כ כ

[מניא כ"ג]

ואין

קפח א מ"י ס"ה מ"ו
יטורי ספרה כ"ו
ה

קפח כ"ג מ"י ס"ו
מ"ו מבית כ"ו
סו טו ספ ללון קפח
סו"ס ח"ס ס"י כ"ח
ספ"ג כ :

קצ ת מ"י סס ס"ה
סלכס ס ספ ללון
קצ קט סו"ס סס
ספ"ג כ :

הנהרות ה"ב"ה
(ה) נ"ו ללן ענין א"ס
ספס ס"ל וכן כ"ה" :

גליון הש"ס
כ"ה מ"ס"ס ה"ס ג"ו
חקיות - ס"ו קר"ס
דף ש ס"ל ספס"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חקיות : ש"ס מ"ו
סס"ו - ס"ו ס"ב
ס"ו"ה ק"ג ע"ה ד"ה
למר לכו :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(ה) א"ה"ה ונח"ס ד"ה
ז' ד"ס ק"ה]

ג' ה"ה"ה וד"ה ה"ה

ויקרא יז כח
שמות כ כ

(ס) לו לו ח"ה ס"ו
ג' ה"ה"ה וד"ה ח"ה
ס"ו

Cours de Haïm KORSIA, Grand Rabbin de France

Séance du 17 janvier 2024

Thème : le visage de l'autre

Références : Lévitique XIX, 33-34 ; Deutéronome X, 19 ; Talmud Baba Metsia 59b

Rachi			Rachi
<p>Vous ne le léserez pas Il s'agit de l'offense par des paroles. Ne lui dis pas : « Toi qui étais hier un païen, tu viens aujourd'hui apprendre la Tora qui a été donnée par la bouche du Tout-Puissant ! »</p> <p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p> <p>Je suis Hachem, votre Éloqim Je suis ton Éloqim et le sien.</p>	<p>³³ Si un étranger vient séjourner avec toi, dans votre pays, ne le molestez point. ³⁴ Il sera pour vous comme un de vos compatriotes, l'étranger qui séjourne avec vous, et tu l'aimeras comme toi-même, car vous avez été étrangers dans le pays d'Egypte je suis l'Éternel votre Dieu</p> <p>Lv XIX 33-34</p>	<p>לג וכי-יגור אֶתְךָ גֵר, בְּאַרְצְכֶם-- לד כְּאֶזְרַח. לֹא תוֹנוּ, אֹתוֹ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם, וְאַהְבֵת לוֹ כְּמוֹד--כִּי- גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ויקרא קדושים</p>	<p>לֹא תוֹנוּ, אוֹנְאֵת דְּבָרִים; לֹא תֹאמַר לוֹ: אֲמַשׁ הֵייתָ עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים, וְעַכְשָׁיו אֶתָּה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה מִפִּי הַגְּבוּרָה: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אֱלֹהֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֲנִי</p>
<p>Car vous avez été étrangers Le défaut dont tu es affligé, n'en fais pas reproche à autrui (Baba Metsi'a 59b).</p>	<p>¹⁹ Vous aimerez l'étranger, vous qui fûtes étrangers dans le pays d'Egypte !</p> <p>Deut X 19</p>	<p>ט' וְאַהְבֵתֶם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הֵייתֶם, בְּאַרֶץ מִצְרַיִם. דברים עקב</p>	<p>גֵרִים הֵייתֶם. מוֹם שְׁבָד אֵל תֹּאמַר לְחִבְרֵךְ</p>

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

זה חסר של עכנאי. יש דגרים חסנאי וכן בירושלמי וחקן זה
נחם ושחא בעל התער שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים היא. והא דאמר בפ"ק דבמות (ד' י"ג) וס' ד"ה
(ר"י) דהלכה כב"ה משום דילאף בה קול סאני האא שחא

לחוק על דברי הורה דהובי אחרי
רכים להנות חכל הסם אדרכה ב"ה
רובא או ללו דהוא מספקא לן או
אלוקי כתר רובא משום דב"ה הו
מריפי טובא ועוד דכאן לא ילאה
בה קול אלא משום כבודו דר"א

שחא מן השמים יוכיחו והא דאמר
הסם רבי יהושע הוא דאמר אין
משניחין בבח קול ולא שמעין ליה
לר' יהושע אלא על ב"ק דהוא מעשה
ד"א דהכא הסם ד"ק מדקאמר לא
בשמים היא כבר ניהנה לו הורה

מסעי משמע דבשום מקום אין
משניחין: קח"ד והאמר לחותי בני
והא דאמר לר"ה ט"ו (ד' ג')

מיום שחבר כהמ"ק אין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מלחא
דביתוחא בעלמא הוא דאמר :
וקרע בגדיו וחלן מנעלו. אין
להכותי מכתן הא דמנעיל
ליה במועד קהן (ד' טו) וס' ד"ה (א)
חס מעשה לר"ך קריעת בגדיו וחלן
מנעל דלמא הכא לנערה בעלמא
הוא דעבר הכ"י :

מבית אבי אבא. ס' בריקוערס
מבית דור אבי משפחה

שבת נשיאים היתה וסם מבית דור :
יהוין משערי אונגה. לפי שגער

הלך היה וקרוי להוריד
המטת משמע משום דשקף
לעיל מקרא דהאלים דשערי דמטה
לא ננעלו ובהם דהק ק דהא דר"ה
לעיל רב חסדא כהורא מנהיב הנה
ה' נכ על סומת אף ושחא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
אבי המשפחה ולאו אהור קאמר
כדאשכחן גמי (ר"ה ד' כ"ה) דאמר רבן
גמליאל מקובלני מבית אבי אבא
שפעמים בא בהרובה ט' :

ואמרי לה כמ"ו. יש מפרש
משום דחשיב ל' גרים
היחס וכולא בה :

ואין
כאורת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים

אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

עכנאי. נחם דרבו לעשות בעגולה להכניס וכו' אלל פיו : וכל
ספרות שטיהר ר"ח. ט"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו בבית
האדרס שנפלה טומאה לאור הטר זה וחזרו ושאלו על גבוי
ספרות וטיהרם ר"ח והביאים ושרפם לפניו : לכה שחורים. ענין
תורה אור לער ואלל : אף הוא קרע בגדיו :

וזה הוא הנור של עכנאי מאי עכנאי אמר רב
ידעה אמר שמואל שהקיפו דברים בעכנאי
זו וממאודו תנא באורתו היום השיב רבי
אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו
היטע אמר להם אם הלכה כמותי תרוב זה
יוכיח נעקר תרוב ממקומו מאה אמה ואמרי
לה ארבע מאות אמה אמרו לו אין מביאין
ראיה מן התרוב חור ואמר להם אם הלכה
כמותי אמת המים יוכיחו חורו אמת המים
לא תורידם אמרו לו אין מביאין ראיה מאמת
המים חור ואמר להם אם הלכה כמותי
כותלי בית המדרש יוכיחו דהו כותלי
בית המדרש ליפול גער בהם רבי יהושע

אמר להם אם תלמידי חכמים מנצחים זה
את זה בהלכה אתם מה טיבכם לא נפלו
מפני כבודו של רבי יהושע ולא זקפו מפני
כבודו של ר"א ועדין מסין ועומדין חור
ואמר להם אם הלכה כמותי מן השמים
יוכיחו יצאתה בת קול ואמרה מה לכם אצל
ר"א שהלכה כמותו בכ"מ עמד רבי יהושע

על רגליו ואמר ואלא בשמים היא מאי לא
בשמים היא אמר רבי ירמיה שכבר נתנה
הורה מדר סיני אין אנו משגיחין בבת קול
שכבר כתבת בהר סיני בתורה אדרי רבים
להמות אישכרות רבי נתן לאילודי א"ל מאי
עביד קב"ה בהויה שעתא א"ל קא חיך
ואמר נצחוני בני נצחוני בני אמרו אותו
היום הביאו כל טהרות שמיזר ר"א ושרפום
באש וננעו עליו וברכורו ואמרו מי ילך
וידועו אמר להם ר"ע אני אלך שמא ילך
אדם שאינו הגון וידועו ונמצא מדריב את
כל העולם כולו מה עשה ר"ע לבש שחורים
ונתעמף שחורים וישב לפניו ברחוק ארבע

אמות אמר לו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
בדילים ממך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מעליו ונשמע וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שלישי ביחיים ושלישי בחסדים ושלישי
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (א) טפח תנא א"ך גדול היה

כאורת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

כאורת היום שבבל במקום שנתן בו עיניו ר"א עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי כמדומה לי שחבורים
אמר כמדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"א בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נה הים מועפי אימא שלום דביחתי דר"א אחתיה דר"ג הוא מההוא מעשה ואילך לא היה שבקה ליה
לר"א לטיפול על אפיה הווא יומא ר"ש ירמא והוה ואחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמרי אתא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אישכרתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קטלית לאתו אדהבי נפק שיפרא
מבית רבן גמליאל דשביב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקובלני מבית אבי אבא כל השערים
ננעלים חוץ משערי אונגה חנו רבנן דהמאנה את הגר עובר בשלישה לאוין והלוהו עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכרובי שלישה לאוין וגר לא תונה וכו' יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו וולא תונו איש
את עמיתו וגר ככלל עמיתו הוא לוחצו נמי שלישה כתיבי וולא תלהצו וגר לא תלהץ וולא תהיה לו כגושה
וגר ככלל הוא אלא אחד זה ואחד זה בשלישה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה הוזהרה תורה בל"ז

מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בנר כ"מפני שסאורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה וולא תלהצו כי גרים הויתם
בארץ מצרים (תנינא) רבי טהן אומר מום שבך אל תאמר לחבך והוית דאמרי אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה לחבריה זקוף בניתא : **מתני'** אין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בהרשים
ואין

[נרסות נר
פירושין א
מסאוס קר
יבמות י'
מלן מר.]

נרסות ט.

ויקרא ט
שמות כ ט

[תניא כ"ז]

קפח א מ"ו ס"ה ס"ה
יסורי ספרה כ"ו
ה :

קפח כ"ד מ"ו ס"ה
מל' מבינה כ"ו
סו טו ספ' ללון קפא
סו"ס ח"ס ס"ו כ"ה
ספ"ג :

קצ' מ"ו ס"ה
סלכ' ס ספ' ללון
קפ ק' סו"ס ס"ה
ספ"ג :

הנהרות ה"ב"ה
(א) נ"ו לון ספ"ה ל"ה
ספ' ספ"ל וכן כ"ה :

גליון הש"ס
נכ"ו ה"ס"ה ה"ה ג"ו
חקיות. ט"ו קר"ב
ד' ט' ט"ל ספ"ה
ה"ה ק"ס דק"ס כ"ד
חקיות : ש"ס ספ"ו
ספ"ו. ט"ו ספ"ו
סו"ס ק' ט' ס"ה ד"ה
ל"ה ל"ה :

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(א) א"ל א"ל ונח"ס ד"ה
ז' ד"ס ק"ה]

ג' ה"ה"ה וס"ה ה"ה

ויקרא ט
שמות כ ט

(ט) ח"ס ח"ק טו ר"ה
(א) א"ל א"ל ונח"ס ד"ה
ז' ד"ס ק"ה]